

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

SVĚT RÝMAŘOV

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 10/2018

vyšlo 18. 5. 2018

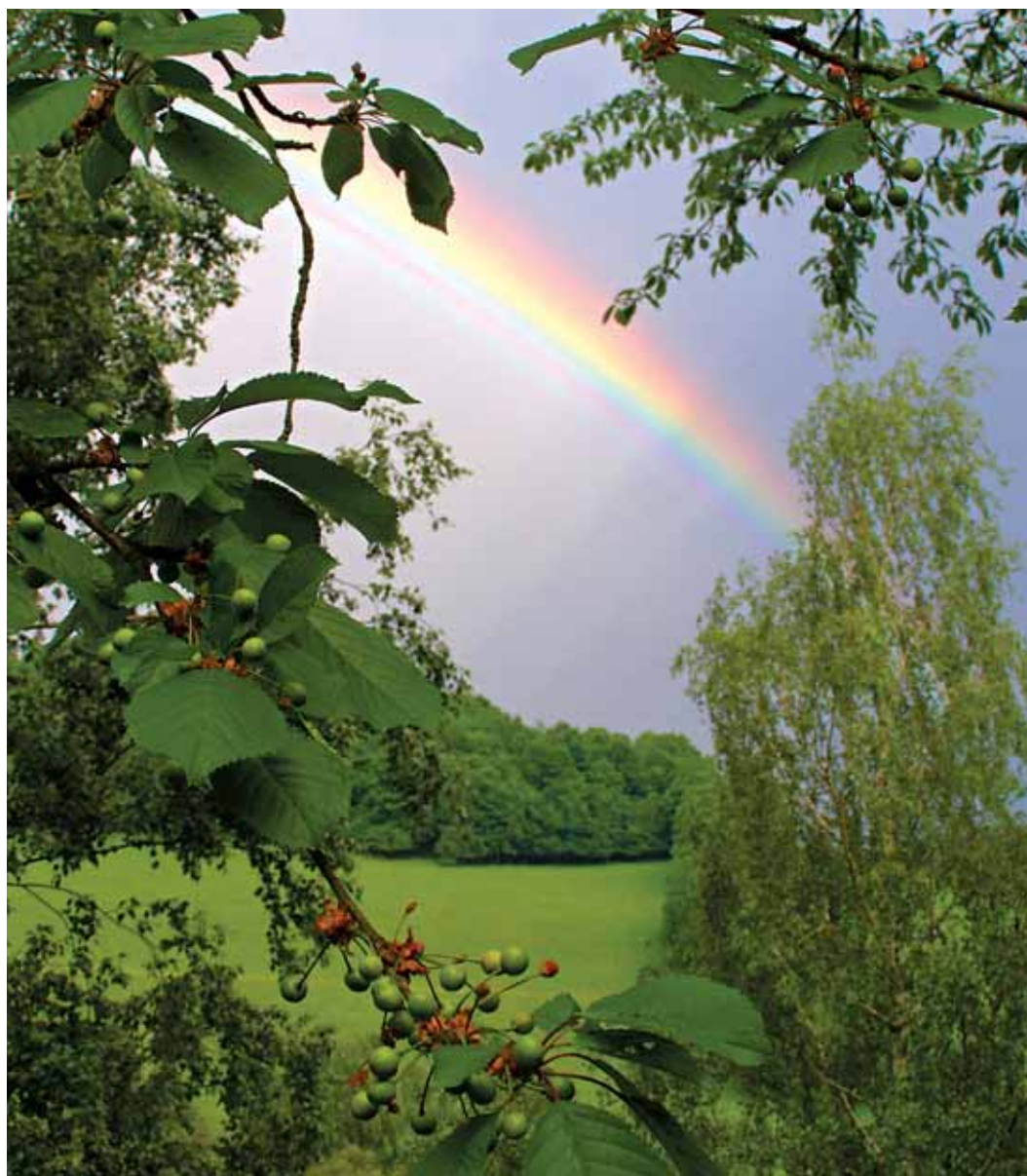
cena 15 Kč

Vedení města a občané uctili památku padlých osvoboditelů

Galerie Octopus hostí již potřetí jedinečná díla Josefa Čapka

ročník XX.

Turisté vyrazili po stopách našich předků na hrad Sovinec

V Břidličné se konalo krajské kolo přírodovědně-ekologické soutěže Zlatý list

Rýmařováci zvítězili ve 20. ročníku Hášova běhu do vrchu

Jak bude vypadat rýmařovské muzeum?

Výstava v galerii Pranář městského muzea měla vernisáž ve středu 16. května, velký zájem návštěvníků ale vzbudila už záhy po instalaci na začátku měsíce. Prezентuje architektonicko-urbanistické návrhy na rekonstrukci muzea, kterou město Rýmařov plánuje v nejbližších letech provést.

Obnovené městské muzeum sídlí od počátku 90. let v někdejší Springerově domě v jihovýchodním rohu náměstí. Během porevolučních let se zde podařilo prostřednictvím stálých historických expozic i pravidelných uměleckých výstav vytvořit stabilní a respektovaný kulturní stánek. Rozvíjející se instituci ovšem dosavadní prostory přestaly stačit a stav budovy už delší dobu volal po rekonstrukci. Město proto letos vyhlásilo soutěž na architektonicko-urbanistické řešení rekonstrukce muzea, jejíž výsledky mohou návštěvníci spatřit v Pranáři po celý květen.

Otevřená soutěž byla vyhlášena 21. února s lhůtou podání návrhů do 12. dubna. Návrhy měly řešit nejen opravy objektu muzea, ale také jeho rozšíření a dispoziční změny, umožňující vytvořit v interiéru nové výstavní a přednáškové prostory dostatečné velikosti. Prioritní podmínkou zadavatele přitom bylo respektování dochovaného historického kontextu budovy, především průčelí obráceného do náměstí, a také zachování chodby v přízemí s klenbou.

Porotu, v níž zasedla místostarostka Marcela Staňková, ředitelka muzea Růžena Zapletalová a jako náhradník kurátor Michal Vyhlídal, tvořili z velké části odborníci – architekti Pavel Grasse a Lukáš Blažek z Olomouce, Lubomír Dehner z Opavy a Martina Peřínková z katedry architektury Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava. Organizátorem a přezkušovatelem soutěže byl přerovský architekt Jan Horký, odbornou poradkyní poroty Michaela Pflugrová z Národního památkového ústavu a sekretářkou soutěže Iveta Pochylová, vedoucí stavebního úřadu MěÚ Rýmařov.

V pondělí 16. dubna se porota sešla v SVČ Rýmařov, aby vyhodnotila třináct přihlášených návrhů. Ocenila tři nejlepší a udělila i dvě odměny za „*pozoruhodné dílčí podněty a řešení*“. Jeden návrh byl ze soutěže vyloučen pro porušení závazných podmínek soutěže. Celkovým vítězem soutěže se stal návrh brněnského architekta Jana Tesaře a jeho spoluautora Martina Němce, který podle hodnocení poroty „*zachová-*

vá stávající drobné měřítko historického městského objektu. Kultivované zpracování uliční fasády zaujme i při minimálních zásazích do historické struktury.“ Porota konstatovala, že vítězný návrh patří mezi nejkvalitnější z hlediska památkové péče a ocenila jak elegantní řešení hlavního vstupu s informačním centrem, tak návaznost navrženého multifunkčního sálu na terasu v zadním traktu budovy. Vítězný návrh, stejně jako návrhy na dalších dvou místech, návrhy odměněné i ty, které se do užšího výběru nedostaly, mohou posoudit sami obyvatelé a návštěvníci města, jimž má muzeum sloužit především. Samotná realizace návrhu je ovšem otázkou přidělení dotace. Rekonstrukce muzea bude zařazena do společného česko-polského projektu, na němž se bude podílet Muzeum Wsi Opolskiej, Gmina Ozimek, Parafia Ewangelicko-Augsburska za polské partnery a Městské muzeum Rýmařov a SVČ Rýmařov za českou stranu. Zda tento velký mezinárodní projekt získá dotaci z programu Interreg V-A Česká republika – Polsko, bude známo prav-

děpodobně na jaře příštího roku. Realizace projektu by pak probíhala další tři roky, z toho rok a půl samotná rekonstrukce muzea a poté doprovodné dílčí projekty ve spolupráci s polskými partnery, zaměřené na textilní tradici či hutnictví v době osídlení německy mluvícím obyvatelstvem na obou stranách hranice. ZN

Vítězný návrh architekta Jana Tesaře

Středisko volného času Rýmařov

NABÍDKA LETNÍCH TÁBORŮ 2018

léto plné zážitků

Středisko volného času
Okružní 10, Rýmařov **svč**

Příměstský tábor Šikulové I.

Termin 9. 7. – 13. 7. 2018
Čas 7:00–15:30
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Sportovní, bazén, výlet – Pražédovo dětské muzeum Bludov, Velká Losiny.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Horolezecký tábor na Rabštejně

Termin 9. 7. – 12. 7. 2018
Místo Rabštejn
Cena 1 900 Kč Zahnuje lektora, stravu, zapůjčení lezeckého vybavení, dopravu, ubytování ve stanech.
Program Základy a zokonalování horolezeckých dovedností na skalách, sportovní hry, večerní tábortky, celodenní hra, stezka odvahy, malé lanové centrum, sřeba z luku atd.
Věk 8–18 let
Informace Jakub Vala, 737 751 283, vala@svcrymarov.cz

Příměstský tábor Taneční léto

Termin 16. 7. – 20. 7. 2018
Čas 7:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Tanec, výlet, drobné tvoření, bazén.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Fun and fitness week

Termin 23. 7. – 27. 7. 2018
Čas 9:00–16:00
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Hry, kolo, lezení, lanové aktivity, in-line, tanec, aerobik, stolní tenis, bazén, hrátky s angličtinou... Každý si zde najde to své.
Věk 5–15 let
Informace Andrea Továrková, 734 643 022, andrea.tvarkova@gmail.com

Outdoorový tábor VI.

Termin 30. 7. – 3. 8. 2018
Čas 9:00–16:00
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Týden plný sportu, výlety na kole, horolezectví, lanové aktivity a překvapení.
Věk 8–15 let
Informace Jakub Vala, 737 751 283, vala@svcrymarov.cz

Příměstský tábor Cesta kolem města I.

Termin 6. 8. – 10. 8. 2018
Čas 7:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Krátké výlety po okolí, bazén, jízda na koni, výlet – Krokodýlek Olomouc.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Příměstský tábor Šikulové II.

Termin 13. 8. – 17. 8. 2018
Čas 7:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Hry, soutěže, plování, výlet – Planetárium Ostrava.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Příměstský tábor Cesta kolem města II.

Termin 20. 8. – 24. 8. 2018
Čas 7:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Hry, sportovní aktivity, bazén, deskové hry, jízda na koni, celodenní výlet – Hamřkova stáj, Karlova Studánka.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Keramicko-výtvarné sympozium OBSAZENO

Termin 27. 8. – 31. 8. 2018
Čas 9:00–15:00
Cena 1 100 Kč Zahnuje pedagogické vedení, obědy, výtvarný materiál.
Program Keramická plastika, kresba v pléneru, hry, jarmak...
Informace Eva Kudáková, 554 254 372, EKudakova@seznam.cz

www.svcrymarov.cz

TS NEILA SVČ Rýmařov Vás srdečně zve na

PODVEČER nejen v ORIENTU

1.6.2018 v 18:00 Velký sál SVČ

vystoupení rýmařovských orientálních tanečnic

Šehrezádka *Jasmínky* *Annídiá*
Dagmar Gajdošová *Petra Najdeková* *Anna Anniya Cimbotová*
Medusa *Saitah*
Martina Kohoutková *Šárka Kastnerová*

Vstupné: 60 Kč (děti do 3 let zdarma)

**LETOS
NETRADIČNĚ**

www.svcrymarov.cz

www.neila.svcrymarov.cz

KŘÍŽOVÁ CESTA V RUDĚ

Výstava fotografií
Ing. Miloslava Marka
Středisko volného času
27. 4. – 25. 5. 2018

Křížová cesta s kostelem Panny Marie
Sněžné byly 31. 1. 2018 prohlášeny
národní kulturní památkou.

galerie
MEZIPATRŮ

Přehled kulturních akcí květen 2018

27. 4. – 25. 5.		SVC Rýmařov, Výstava: Miloslav Marek – Křížová cesta v Rudě
5.–31. 5.		M. muzeum Rýmařov, Výstava: Josef Čapek – V krajině a v zahradě
5.–31. 5.		M. muzeum Rýmařov, Výstava návrhů urbanisticko-architektonické soutěže na rekonstrukci budovy muzea
14. 5.–11. 6.		M. knihovna Rýmařov Výstava studentských prací
18. 5.	17:30	M. muzeum Rýmařov Muzejní noc – Život na Rýmařovsku za první republiky
19. 5.	14:00	M. muzeum Rýmařov Pavla Pečinková: Povídání o Josefu Čapkovi
19. 5.	17:00	kaple sv. Anny, Nová Ves Vox montana: Jarní koncert
19.–20. 5.		hrad Sovinec, Slavnosti pánů ze Sovince
23. 5.	19:00	Jazzclub SVC, zahrada divadla Koncert: Laco Deczi a Celula New York
24. 5.	14:00	nám. Míru, Rýmařov Jarmark volnočasových aktivit + ZUŠ Open
24. 5.	19:00	MD Rýmařov, Koncert: Petr Spálený
25. 5.	18:00	kaple V Lipkách, kostel sv. arch. Michaela, Rýmařov Noc kostelů
25. 5.	18:00	kostel Tří králů, Břidličná, Noc kostelů
25. 5.	19:00	kostel Nejsv. Trojice, M. Morávka Noc kostelů
26. 5.	14:30	KD Stará Ves, Kácení májky
26.–27. 5.		hrad Sovinec, Kolotoč prima pohádek
26. 5.	20:00	hrad Sovinec, Netradiční noční prohlídky
27. 5.	9:30	kostel Nejsv. Trojice, M. Morávka Poutní mše svatá
31. 5.	19:00	MD Rýmařov, Divadlo: Udělej mi dítě
31. 5.	16:00	Břidličná, Škol. ul., Výstava: Květy
1. 6.	18:00	SVC Rýmařov, Podvečer nejen v Orientu

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města	
Bývalé kino se bourat nebude	str. 5
Dokončení opravy ulice Komenského	str. 7
Vedení města a občané uctili památku padlých osvoboditelů	str. 7
Zdravotnictví	
15. květen – Den linky 155	str. 7
Městské muzeum a Galerie Octopus	
Zahradnický rok bratří Čapků	str. 12
Můj šálek čaje – nová generace	
James Oliver Curwood: Vlčák Kazan	str. 13
Připomínáme si	
Kam také mohly jezdit vlaky	str. 15
Z okolních obcí a měst	
Zlatý list 2018 v Břidličné	str. 16
Šestý Bugrfest	str. 18
Výšlap po stopách našich předků	str. 19
Genius loci	
Umění ve veřejném prostoru Rýmařova z let 1946–2017 5. Bruselská Žena sluncem oděná	str. 20
Sport	
Rýmařováci zvítězili v Hášově běhu do vrchu	str. 23
Městská amatérská kuželkářská liga	str. 23
Handicapovaní kuželkáři bojovali v Blansku	str. 24
Užitečná informace	
Musíte po sobě vymalovat? Vše, co potřebujete vědět, když opouštíte nájemní byt Zvýšil váš dodavatel energií cenu? Můžete se zbavit nevýhodné smlouvy	str. 25
Zajímavosti z přírody	
Ovocnické rozhledy	str. 27
Vliv člověka na lesy v historické a současné době	str. 27

Foto na titulní straně:

Miloslav Marek – Po bouře

Aktuálně z města

Bývalé kino se bourat nebude

V minulém vydání RH 9/2018 jsme v článku Z jednání zastupitelstva přinesli krátkou informaci o tom, že zastupitelé zrušili usnesení o demolici budovy bývalého kina na Divadelní ulici. Nabízíme podrobnosti.

Proč se budova zrušeného kina měla bourat? Jak se změnil její stav od vzniku iniciativy zapsané společnosti Pradivadlo a Amatérského divadelního spolku Mahen, potažmo nově vzniklé společnosti Městské divadlo Rýmařov, která se pustila do renovace budovy i organizování jejího využití?

„Rekonstrukce Střediska volného času Rýmařov (probíhala v letech 2010–2013 a stála celkem 83,661 mil. korun) zahrnovala i realizaci nového moderního kina a divadelního (víceúčelového) sálu s novou promítací, osvětlovací a divadelní technikou. Byla velmi nákladná, a proto se zastupitelé v podmínkách upadajícího zájmu o kino i divadlo a s očekávaným nepříznivým demografickým výhledem rozhodli neprovádět v té době již velmi potřebnou rekonstrukci bývalé budovy kina na Divadelní ulici na pokračování jejího původního využití, ale dát jí nové, pro obyvatele města potřebnější funkce. Nechtěli, aby budovy SVC a starého kina zůstaly po rekonstrukcích funkcí a využitím totožné. Považovali to pro město naší velikosti za příliš nákladné a nadbytečné,“ sdělil ke zvažované rekonstrukci starého kina a modernizaci SVC starosta Petr Klouda.

Zprvu se zdálo, že se zastupitelé shodnou na přebudování budovy na víceúčelový sportovní stánek. Měla vzniknout sportovní hala, squash, posilovna, šatny, umývárny atd. Byla zhotovena studie, která měla posloužit k připomínkování návrhu a dalšímu postupu v projekčních pracích. Nakonec se ale zastupitelé na této variantě využití budovy většinově neshodli a řešení bylo odloženo.

„Další smysluplné návrhy využití budovy nebyly při opakovaném projednávání v komisích, radě a zastupitelstvu města v následujících letech podány, až došlo k většinové shodě hlasováním na tom, že pro budovu využít nenajdeme, a proto by měla být zbourána. Uvolněný pozemek měl sloužit pro jiné záměry města,“ upřesnil starosta.

S novým zastupitelstvem po volbách v roce 2014 ještě kinu svítla naděje při snaze zastupitelů převést objekt do vlastnictví Moravskoslezského kraje a pomocí jeho prostředků přestavět a využít jako školské zařízení pro Základní uměleckou školu Rýmařov. Krajský úřad ale o převod neměl zájem a odmítl jej. V té době již také končily možnosti čerpání evropských dotací na tyto záměry měst a obcí, které by realizaci nákladné opravy usnadnily. Prodej budovy případným zájemcům zastupitelé po špatných zkušenostech odmítli. Měla být zahájena příprava demolice objektu.

V reakci na tyto informace se někteří občané města především z okruhu ochotnických divadel a kulturních spolků sdružili s myšlenkou a návrhem na záchranu budovy a požádali město o její výpůjčku. Zastupitelé jim výpůjčku budovy na zkušební dobu schválili. Poté se ukázalo, že to se záchranou a využitím budovy myslí vážně. Proběhla řada oprav a rekonstrukcí z vlastních finančních zdrojů a sponzorských darů, další jsou v plánu. Proběhla zde řada kulturních akcí.

„Když zastupitelé z předložených zpráv zjistili, že se ve městě našel někdo,

kdo břemeno financování oprav a provozních nákladů z města sejme a snaží se nejrůznějšími akcemi – benefičními koncerty a divadelními představeními – společně se sponzory budovu opravovat a udržovat, vyvstala logicky otázka, proč budovu bourat a trvat stále ještě platným usnesením na její demolici. Proto zastupitelé na svém posledním řádném jednání zrušili platnost usnesení o demolici objektu bývalého kina a předpokládají pokračování výpůjčky,“ doplnil na závěr starosta výčet podnětů a nových skutečností, které vedly zastupitele k tomuto kroku. JiKo

Spojené lesy, s. r. o.

Palackého 1178/11, 795 01 Rýmařov

vydávají

OZNÁMENÍ O VYHLÁŠENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ

na pozici

lesník, mistr lesní výroby na lesním hospodářském celku

Město Uničov a Obec Tvrdkov

Místo výkonu práce:	lesnický úsek LHC Město Uničov, LHC Obec Tvrdkov
Předpokládaný nástup:	dle dohody
Pracovní poměr:	na dobu neurčitou
Pracovní úvazek:	1,0
Platové podmínky:	nástupní plat 25 000 Kč

Požadavky:

- vzdělání – minimálně střední lesnická škola,
- praxe v lesnickém provozu,
- licence odborného lesního hospodáře,
- organizační schopnosti, samostatnost při řešení provozních úkolů, zkušenost v práci s lidmi,
- základní zkušenost v práci s PC,
- schopnost vlastní dopravy v terénních podmínkách (cestovní náhrada), ŘP skupiny B,
- v případě potřeby plnění pracovních úkolů i mimo stanovenou pracovní dobu.

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- kompletní řízení lesnické činnosti na svěřeném úseku včetně přípravy projektů, organizace výroby a obchodování se dřívím, zvláště pak:
- výkon funkce odborného lesního hospodáře dle zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon),
- výkon lesní stráže dle zákona,
- projektování pěstebních, výchovných, ochranných a těžebních opatření, základní údržba lesních cest,
- organizace technologické přípravy pracoviště a asanačních prací po provedení prací,
- uzavírání smluv o dílo a stanovování cen prací dle interního ceníku, podepisování smluv o dílo,
- vystavování zadávacích listů, předávání pracoviště a určování technologie prací podřízeným pracovníkům a subjektům dodávajícím lesnické služby,
- kontrola provádění prací, vyvolávání reklamačního řízení a přebírání hotové práce, stvrzené podpisem v zadávacím listu,
- zajišťování ochrany lesa proti požárům a krádežím dřeva i mimo pracovní dobu a mimo pracovní dny,
- organizace expedice vyrobeného dříví a ostatních výrobků lesa,
- prodej dříví na lokalitách Na pni, P, OM a stanovování ceny dříví dle interního ceníku, prodej malých objemů dříví v hotovosti,
- zodpovědnost za zásoby dříví (případná manka nad normu jsou škodou, kterou může zaměstnavatel na zaměstnanci vymáhat),
- evidence podkladů pro LHE, elektronická evidence výrobních dat,
- spolupráce s taxátorem při zpracování LHP,
- zajišťování podkladů lesní výroby pro potřebu statistiky a ostatních podkladů dle požadavků jednatele společnosti a ekonoma společnosti.

Písemná přihláška zájemce musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení, titul uchazeče,
- datum narození uchazeče,
- místo trvalého pobytu uchazeče,
- datum možného nástupu,
- kontaktní údaje – telefon, e-mail.

K přihlášce přiložte:

- životopis se zaměřením na praxi v požadovaném rozsahu prací,
- kopii dokladu o dosaženém vzdělání.

Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

- osobně, poštou na adrese: Spojené lesy, s. r. o., Palackého 1178/11, 795 01 Rýmařov,
- nebo na e-mail: rymarov@spojenelesy.cz.

Lhůta pro podání přihlášky:

28. 5. 2018

Dokončení opravy ulice Komenského

V květnu byly zahájeny stavební úpravy pozemní komunikace v ulici Komenského, v níž se loni řešila oprava splaškové i dešťové kanalizace, oprava plynovodu a také vodovodního řádu.

Letos proběhne celková rekonstrukce stávajících zpevněných ploch komunikací, úprava prostorového řešení křižovatky ulic Komenského, Strálecké a Okružní, zřízení nových zpevněných ploch (chodníků, parkovacích stání, ploch pro umístění nádob na odpad) a nového veřejného osvětlení včetně nasvětlení přechodu u polikliniky. Na tuto zakázku bylo vypsané výběrové řízení, které vyhrála společnost JR STaKR, s. r. o., s nabídkovou cenou 1 947 278,75 korun. Práce by-

ly zahájeny 30. dubna a měly by být ukončeny do 10 týdnů.

Realizace této stavby přinese okolí dočasné problémy v podobě zvýšené hlučnosti, prašnosti, provozu stavební techniky a dělníků, zhoršených podmínek pro docházku, možnost dojíždky a zásobování, které ale nelze nijak obejít a je nezbytné se s nimi smířit. Odměnou za to bude nová komunikace, veřejná prostranství a životní prostředí, které zpříjemní život v místě bydliště a celkové zkvalitnění veřejných prostor našeho města.

Ing. Miroslav Sigmund

Vedoucí odboru regionálního rozvoje MěÚ Rýmařov

Vedení města a občané uctili památku padlých osvoboditelů

V pondělí 7. května odpoledne starosta Petr Klouda s místostarostkou Marcelou Staňkovou, zástupci místní organizace KSČM a občany města připomenuli třiasmdesáté výročí osvobození Rýmařova na konci 2. světové války, které připadá na 8. května. Položili kytice k památníku osvoboditelů v parku před bývalou Jednotou a poklonili se památce padlých vojáků i civilistů.

JiKo

Zdravotnictví

Dětský domov Janovice u Rýmařova, příspěv. org., ZDVOP

Vyhlášení výběrového řízení na pozici: dětská sestra

Vlastnosti pracovního místa:

Směnnost:	nepřetržitý provoz, denní a noční směny 12 hodin
Pracovní úvazek:	1,0
Požadované vzdělání:	středoškolské, všeobecná sestra, dětská sestra
Nástup:	červenec 2018
Náplň práce:	ošetřovatelská péče, pracovník přímé péče
Mzdové podmínky:	dle platných předpisů

Zájemci doručí svou žádost se strukturovaným životopisem **do 20. 5. 2018** na adresu Dětského domova Janovice u Rýmařova, příspěvkové organizace, Rýmařovská 34/1, Janovice, 793 42 Rýmařov, v obálce označené nápisem **Výběrové řízení** nebo elektronicky na e-mail: ddjanovice@seznam.cz.

Mgr. Alena Horká, řed. DD Janovice

15. květen – Den linky 155

365 dní v roce, 7 dní v týdnu, 24 hodin denně tu pro všechny funguje zdravotnická záchranná služba. Není to samozřejmost, na naší planetě patříme k těm šťastnějším, kteří se na odbornou a rychlou pomoc lékařů a záchranářů mohou spolehnout.

Číslo **1 094 808** odpovídá počtu všech našich loňských výjezdů – v průměru přibližně každých **15** sekund zazvoní na některém z našich operačních středisek telefon, operátorka pak přibližně každých **30** sekund vyšle ze základny vozidlo záchranné služby. A aby byl výčet čísel úplný, dodáme, že výjezdových základen je v současnosti v České republice **307**.

Operátoři na středisku i záchranáři v terénu pracují pod neustálým stresem, v krátkém čase musí dělat závažná rozhodnutí a nesmí si dovolit udělat chybu. Ze všech těchto důvodů si jistě zaslouží, aby-
chom si jejich každodenní nasazení připomněli celostátní společnou akcí: **Dnem linky 155.**

Datum **15. 5.** je zvoleno symbolicky, s odkazem na zdravotnickou tis-

Ilustrační foto: archiv ZZS MSK

ňovou linku **155**, která představuje nejdůležitější pojiťko mezi záchranáři a těmi, kdo potřebují pomoc. Operátoři, kteří obsluhují tísňovou linku, jsou zdravotníci, tedy specialisté. Připomeňme si, že v celé řadě jiných vyspělých zemí to není pravidlem. A právě proto jsou výsledky našich záchranných služeb jedny z nejlepších na světě, jsme na to právem hrdí. Díky propracovanému systému aktivní telefonické asistence je Česká republika na světové špičce v poskytování laické resuscitace lidem postiženým náhlou zástavou oběhu. Tato skutečnost zcela zásadně zvyšuje naději na záchranu a uzdravení pacienta.

Záchranné služby v České republice jsou zřizované v rámci jednotlivých krajů, aby jejich organizace mohla co nejlépe reagovat na regionální specifika. Po funkční stránce však v rámci IZS tvoří záchranné služby celek, který nerozlišuje hranice krajů. Hmatatelným důkazem je nejen každodenní mezikrajská spolupráce či společná cvičení, ale například i shodná podpora používání aplikace Záchranka. Česká republika je tak jedním z mála států na světě, který tento jednotný systém pro přesné přivolání pomoci provozuje. *PhDr. Lukáš Humpl*
Tiskový mluvčí ZZS MSK

Školství

Sběr starého papíru, 29.–30. května

7:00–7:40, 15:00–17:00

Místa sběru: ZŠ na Jelínkově ul. a ZŠ na ul. 1. máje

Kvalita sběrového papíru: noviny, letáky, časopisy, knihy bez tuhé vazby, knihy s měkkou vazbou, použitý kancelářský papír, tiskopisy, použité sešity, staré písemky, balíčky či krabice do hmotnosti 10 kg, doma zvážené.

Sběr nesmí obsahovat: fólie, jiné plasty, kovové součásti (např. kovové zakladače v šanonech), role (tzv. dutinky).

Karton bereme jen 30. května po 16:00!

**KVĚTINOVÁ
MÓDNÍ PREHLÍDKA**
24. 5. 2018
16:30 - 17:30
Náměstí Miru

V případě nepříznivého počasí ve velkém sále SVČ

ZŠ RÝMAŘOV ZŠ OPA

ZUŠ Rýmařov
vyhlašuje
ve dnech **11. – 15. června 2018**
přijímací zkoušky
pro školní rok **2018 – 2019**

HUDEBNÍ OBOR, budova na Čapkově ul.:
pondělí až pátek 14:00 – 17:00

VÝTVARNÝ OBOR, budova na Divadelní ul.:
pondělí 15:30 – 17:30
úterý 14:00 – 17:30
středa 14:00 – 19:00
čtvrtek 14:00 – 19:00

LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR, budova na Divadelní ul.:
úterý 14:00 – 17:00
středa 14:00 – 17:00
čtvrtek 14:00 – 18:00

TANEČNÍ OBOR, tělocvična ZŠ na Národní ul.:
úterý 15:00 – 16:00 9 a více let
středa 16:00 – 17:00 5-8 let
pátek 16:00 – 17:00 5-8 let
Zájemci o taneční obor si přinesou cvičební úbor a ponožky.

Přijímací zkoušky pro děti z Břidličné a okolí
proběhnou v budově na Školní ul. – 3. patro (u kostela):
HUDEBNÍ a VÝTVARNÝ OBOR
pouze ve čtvrtek 14.6. 14:00 – 18:00

Do všech oborů přijímáme děti od 5 let, přihláška a další informace na www.zusrymarov.cz nebo na tel. 595 538 302.

Nezabrděné auto vrazilo do sloupu

Řidiče, který 2. května odpoledne zaparkoval před prodejnou na ulici Osvození v Břidličné, čekalo nemilé překvapení. Svou škodovku dostatečně nezabrdil a vůz v mírném klesání sjel pozpátku do sloupu veřejného osvětlení. Způsobená škoda činí 15 tisíc korun.

Opilý se zákazem řízení havaroval na motocyklu

V úterý 8. května odpoledne havaroval na lesní cestě u Tvrdkova 27letý motocyklista s 11letou spolujezdkyní. Řidič pod vlivem alkoholu při projíždce zavadil o ležící kus stromu, narazil do dalšího stromu a z motocyklu spadl, stejně jako jeho malá pasažérka. Řidič bez přílby utrpěl poranění hlavy, spolujezdkyně našťástí přílbu měla a vyvázla s lehkými zraněními. Dechová zkouška u řidiče ukázala přes jedno promile alkoholu, policisté navíc zjistili, že muž má soudní zákaz řízení do února 2020, motocykl není řádně zaregistrován v evidenci motorových vozidel, nemá registrační značku a není ze zákona pojištěn. Řidič si tak k podezření z ohrožení pod vlivem návykové látky připsal ještě přečin maření výkonu úředního rozhodnutí.

V opilosti napadl majitele restaurace

Rýmařovští policisté zasahovali v neděli 13. května kolem 4:00 ráno v restauraci na náměstí Svobody, kde měl 34letý muž napadnout majitele restaurace. Policisté útočnicka zajistili a podrobili dechové zkoušce, která ukázala hodnoty přes 2,5 promile alkoholu. Další jeho cesta tak vedla na záchytnou stanici v Opavě. Policie případ zdokumentovala a předala k projednání správním orgánům.

Pohřešovaného našli v rybníku

Rýmařovští policisté přijali 1. května večer oznámení o pohřešování 25letého muže. Podle zjištěných informací si měl jít zaplavat. Při pátrání policisté našli u jednoho z rybníků v Rýmařově oděv pohřešovaného. Následujícího dne rybník prohledali specializovaní potápěči z Frýdku-Místku, kteří tělo pohřešovaného muže našli. Příčinu úmrtí určí nařízená pitva. Případ prověřují bruntálští kriminalisté, kteří prozatím neshledali cizí zavinění.

por. Bc. Pavla Jiroušková
PČR, odd. tisku a prevence Bruntál

Citát: Přítel – někdo, před kým je možné myslet nahlas.

Ralph Waldo Emerson

Známa i neznámá výročí

18. 5. **Mezinárodní den muzeí – slaví se od roku 1978 z podnětu Mezinárodní muzejní rady**
19. 5. 1883 zemř. **Samo Chalupka**, slovenský básník (nar. 27. 2. 1812) – 135. výročí úmrtí
19. 5. 1958 zemř. **Marie Pujmanová**, spisovatelka (nar. 8. 6. 1893) – 60. výročí úmrtí
20. 5. 1883 nar. **Otokar Fischer**, literární historik a překladatel (zemř. 12. 3. 1938) – 135. výročí narození
20. 5. 1883 nar. **Jan Kašpar**, první český pilot (zemř. 2. 3. 1927) – 135. výročí narození
21. 5. 1928 zemř. **Martin Kukučín**, vl. jm. Matej Bencúr, slovenský prozaik (nar. 17. 5. 1860) – 90. výročí úmrtí
21. 5. 1943 nar. **Miki Volek**, rockový zpěvák (zemř. 14. 8. 1996) – 75. výročí narození
22. 5. 1813 nar. **Richard Wagner**, německý skladatel (zemř. 13. 2. 1883) – 205. výročí narození
22. 5. 1918 nar. **Emil Radok**, režisér a výtvarník, spoluvůdce polyekránu a Laterny magiky (zemř. 7. 1. 1994) – 100. výročí narození
22. 5. 2008 zemř. **Zdenka Bergrová**, spisovatelka a překladatelka (nar. 10. 3. 1923) – 10. výročí úmrtí
23. 5. 1618 **II. pražská defenestrace** – začátek českého stavovského povstání – 400. výročí
25. 5. **Den Afriky – výročí založení Organizace africké jednoty roku 1963**
25. 5. 1803 nar. **Ralph Waldo Emerson**, americký filosof a spisovatel (zemř. 27. 4. 1882) – 215. výročí narození
26. 5. 2008 zemř. **Sydney Pollack**, americký filmový režisér, producent a herec (nar. 1. 7. 1934) – 10. výročí úmrtí
27. 5. 1878 nar. **Isadora Duncanová**, americká tanečnice (zemř. 14. 9. 1927) – 140. výročí narození
28. 5. **Mezinárodní den počítačů – připomíná zveřejnění klíčového článku matematika Alana Mathisona Turinga o umělé inteligenci roku 1950**
28. 5. 1883 nar. **Václav Talich**, dirigent (zemř. 16. 3. 1961) – 135. výročí narození
29. 5. 1958 zemř. **Juan Ramón Jiménez**, španělský spisovatel, nositel Nobelovy ceny (nar. 23. 12. 1881) – 60. výročí úmrtí
29. 5. 1988 zemř. **Vladimír Menšík**, herec (nar. 9. 10. 1929) – 30. výročí úmrtí
30. 5. 1778 zemř. **Voltaire**, vl. jm. Francois-Marie Arouet, francouzský filosof, spisovatel a historik (nar. 21. 11. 1694) – 240. výročí úmrtí
31. 5. **Světový den bez tabáku – vyhlásila Světová zdravotnická organizace (WHO) od roku 1987**
31. 5. 1998 zemř. **Karel Augusta**, herec (nar. 20. 6. 1935) – 20. výročí úmrtí

Dne 14. května uplynuly tři smutné roky od chvíle, kdy nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek a dědeček,

pan Zdeněk Adánek.

S láskou a úctou vzpomínají manželka Ladka, syn Zdeněk s rodinou, dcera Jana a vnoučata Marcelka a Zdeněk.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

Soukromá řádková inzerce

• Hledáme dlouhodobý, celoroční pronájem pokoje či části domku pro rekreaci v lokalitě Rýmařov, Janovice, Stará Ves, Žďárský Potok pro 3 osoby. Jsme rodina 52, 46 a 13 let. Nabízíme kromě finančního přilepšení i výpomoc s prací na zahradě. Tel. 606 043 320 – odpoledne.

Spolek přátel ZUŠ zve na

výstavu studentských prací
kurzu **PŘÍPRAVA NA TALENTOVÉ KOUŠKY**

14.5. - 11.6. 2018

Městská knihovna Rýmařov
Galerie u stromu poznání

Anna Cimbotová
Viktorie Gašperáková
Adam Komůrka
Barbora Kyjáková
Klára Václavková

PROVOZNÍ DOBA

Po 9:00–18:00, Út 9:00–18:00
St z a v ř e n o
Čt 9:00–17:00, Pá 9:00–17:00

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Emilie Šanovcová – Rýmařov.....	80 let
Marie Ichová – Rýmařov	82 let
Jaroslav Bezpalec – Rýmařov	83 let
Milan Vinklárěk – Rýmařov.....	84 let
Danuše Rezáková – Rýmařov	84 let
Jiřina Grobarová – Stránské.....	85 let
Jaroslav Stránský – Rýmařov	86 let
Eliška Slováčková – Rýmařov	88 let
Marie Hlebová – Rýmařov.....	88 let
Blanka Erbenová – Rýmařov	88 let
Terezie Gajdošová – Janovice.....	89 let
Jiřina Rybková – Rýmařov.....	91 let
Ludmila Štěpáníková – Rýmařov.....	92 let

Rozloučili jsme se

Miloslav Nehera – Rýmařov	1931
Jana Cínková – Dolní Moravice	1931
Milan Kubát – Edrovice	1993

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc

K V Ě T E N

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739 001 474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Pátek 18. 5. v 19:00

DEADPOOL 2

/ USA / 2018 / komedie, akční, sci-fi, 120 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 130,-

Připravte se na druhý příchod Wade Wilsona alias Deadpoola (Ryan Reynolds). Možná s ním prožijeme okamžiky, kdy jako kuchař přežívá skoro smrtící hovězí útok a hned poté prahne po splnění svého velkého snu: stát se nevyhledávanějším barmanem v Mayberry. A zároveň se chce vyrovnat s tím, že zcela ztratil chuť a snaží se tedy znovuobjevit správné životní koření. Pátrá i po nějakém nestabilním kondenzátoru, bojuje s nindži i japonskou jakuzou a vzdoruje smečce sexuálně agresivních čoklů...

Režie: D. Leitch, Scénář: R. Reese, P. Wernick, Kamera: J. Sela, Hudba: T. Bates
Hrají: R. Reynolds, J. Brolin, B. Hildebrand, T. Crews, S. Kapicic a další.

Sobota 19. 5. v 16:00

PSÍ OSTROV

/ USA, Německo / 2018 / animovaný, fantasy, 101 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Japonské souostroví, za dvacet let od dnešních dnů. Psi chřipka dosáhla epidemických rozměrů, její ohnisko leží ve městě Megasaki. Hrozí, že přeskočí z psích nositelů na člověka. Starosta Kobayashi vyzývá k okamžité karanténě. Tedy k vyhoštění a izolaci všech psů. Psi kolonií se stává ostrov sloužící zatím jako skládka odpadků. Stává se z něj Psí ostrov, na této opuštěné skládce nouzově přistává miniaturní letoun. Smečka pět hladových a divokých psů v jeho troskách objeví dvanáctiletého pilota. Je to Atari, sirotek, jehož pěstounem je právě starosta Kobayashi...

Režie a scénář: W. Anderson, Kamera: T. Oliver, Hudba: A. Desplat

Sobota 19. 5. v 19:00

DEADPOOL 2

/ USA / 2018 / komedie, akční, sci-fi, 120 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 130,-

Připravte se na druhý příchod Wade Wilsona alias Deadpoola (Ryan Reynolds). Možná s ním prožijeme okamžiky, kdy jako kuchař přežívá skoro smrtící hovězí útok a hned poté prahne po splnění svého velkého snu: stát se nevyhledávanějším barmanem v Mayberry. A zároveň se chce vyrovnat s tím, že zcela ztratil chuť a snaží se tedy znovuobjevit správné životní koření. Pátrá i po nějakém nestabilním kondenzátoru, bojuje s nindži i japonskou jakuzou a vzdoruje smečce sexuálně agresivních čoklů...

Režie: D. Leitch, Scénář: R. Reese, P. Wernick, Kamera: J. Sela, Hudba: T. Bates
Hrají: R. Reynolds, J. Brolin, B. Hildebrand, T. Crews, S. Kapicic a další.

Středa 23. 5. v 19:00

HUMAN FLOW

/ USA, Německo / 2017 / dokumentární, 140 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 100,-

Celosvětově ceněný a uznávaný umělec Aj Wej-wej byl v minulosti uprchlíkem. Jeho epický dokument Human Flow se proto na tragické osudy uprchlíků v dnešní uprchlické krizi dívá jinak, než řada z nás. S porozuměním. Dokument bere diváky na cestu s uprchlíky a během hrůzplného odyssey nabízí nečekanou lidskou důstojnost, naději a také humor. Mimo to připomíná i fakt, že uprchlické a migrační lidské vlny jsou nedílnou součástí historie 20. století i celé historie.

Režie: Aj Wej-wej, Kamera: Ch. Doyle, W. Huang, Aj Wej-wej, Z. Zhang, Hudba: K. Fundal

Pátek 25. 5. v 19:00

SOLO: STAR WARS STORY

/ USA / 2018 / dobrodružný, akční, sci-fi, 135 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 140,-

Nalodte se na Millennium Falcon a vydejte se do předaleké galaxie ve filmu Solo: Star Wars Story, zbrusu novém dobrodružství nejoblíbenějšího syčáka v galaxii. V řadě troulalých eskapád hluboko v temném a nebezpečném zločineckém podsvětí potkává Han Solo nejen mohutného Chewbaccu, svého budoucího kopilota, ale narazí i na nechalvě známého hazardního hráče Landa Caltrissiana. Na této cestě se zrodí jeden z nejnepravděpodobnějších hrdinů ságy Star Wars.

Režie: R. Howard, Scénář: J. a L. Kasdan, Kamera: B. Young, Hudba: J. Powell
Hrají: A. Ehrenreich, W. Harrelson, E. Clarke, D. Glover, P. Bettany a další.

3D

Sobota 26. 5. v 16:00

HLEDÁ SE PRINCEZNA

/ Ukrajina / 2018 / animovaný, rodinný, 85 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 100,-

Kouzelný příběh Ruslana a Mily se odehrává v době statečných rytířů, krásných princezen a zlých čarodějů. Ruslan, kočovný herec, který sní o titulu rytíře, potkává nádhernou Milu a na první pohled se do ní zamiluje. Jejich štěstí ale nemá dlouhého trvání, strašlivý čaroděj Černomor potřebuje Milinu moc lásky, aby ji přeměnil v magickou temnou sílu. Vykouzlí proto obrovský vír a unese Milu přímo před Ruslanovým očima. Ten nemá ani tušení, že Mila je dcerou krále...

Režie: O. Malamuž, Scénář: J. Vojcešek
Hrají: český dabing.

Sobota 26. 5. v 19:00

SOLO: STAR WARS STORY

/ USA / 2018 / dobrodružný, akční, sci-fi, 135 min.

/ české titulky / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Nalodte se na Millennium Falcon a vydejte se do předaleké galaxie ve filmu Solo: Star Wars Story, zbrusu novém dobrodružství nejoblíbenějšího syčáka v galaxii. V řadě troulalých eskapád hluboko v temném a nebezpečném zločineckém podsvětí potkává Han Solo nejen mohutného Chewbaccu, svého budoucího kopilota, ale narazí i na nechalvě známého hazardního hráče Landa Caltrissiana. Na této cestě se zrodí jeden z nejnepravděpodobnějších hrdinů ságy Star Wars.

Režie: R. Howard, Scénář: J. a L. Kasdan, Kamera: B. Young, Hudba: J. Powell
Hrají: A. Ehrenreich, W. Harrelson, E. Clarke, D. Glover, P. Bettany a další.

2D

Středa 30. 5. v 19:00

GANGSTERDAM

/ Francie, Nizozemsko / 2017 / komedie, 100 min.

/ české titulky / mládeži přístupný / vstupné: 90,-

Ruben Jablonski je student práv, šprt trvale odsouzený k ignoraci něžnou částí populace. Dobírá si ho i jeho nejlepší kamarád s výstižnou přezdívkou Durex, který vedle barvy vlasů zápolí i s nevyjasněnou sexuální orientací. Ruben celý rok doučuje krásnou Noru. Z nepřístupné dívky se vyklubá poslíček drogového gangu. V touze najít klíč k jejímu srdci se bytostný slušňák vydává po nebezpečné pašerácké stezce.

Režie: R. Lévy, Scénář: R. Four, R. Lévy, M. Oullion, J. War, Hudba: Rob
Hrají: K. Adams, M. Azem, C. Levin, P. Timsit, M. Payet a další.

Nejlepší hudební výběr!

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Pro projekci jsou potřeba min. 4 platící diváci.

Městské muzeum a Galerie Octopus

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV – GALERIE PRANÝŘ

výstava návrhů urbanisticko-architektonické soutěže na rekonstrukci budovy muzea

výstava 5/5 – 31/5/2018
vernisáž za přítomnosti autorů
16/5/2018 17:00

www.muzeumrymarov.cz – facebook Městské muzeum Rýmařov

Rýmařov

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV

MUZEJNÍ NOC

pro děti

na téma

ŽIVOT NA RÝMAŘOVSKU ZA PRVNÍ REPUBLIKY

17:30 začínáme v sále ZUŠ na Divadelní ulici
pohádka *Ježířka u Břidličné a Červená
Karkulka jinak* – divadelní představení žáků
Literárně-dramatického oboru ZUŠ
přesun do muzea – soutěže, úkoly, ukázka textilních
řemesel období první republiky a....
...sladká odměna

**PÁTEK
18. 5. 2018**

LETNÍ SEZÓNA 2018 květen - září

Dějiny textilnictví na Rýmařovsku

externí expozice v budově

HEDVA ČESKÝ BROKÁT, s.r.o.

květen – září

úterý + čtvrtek + sobota

9:00–12:00, 13:00–16:00

KAPLE V LIPKÁCH

(květen pouze na objednání: 739 915 679)

úterý + čtvrtek + sobota

9:00–12:00, 13:00–17:00

vstupné:

Hedva, kaple,
prohlídka města:

30 Kč (základní)

20 Kč (snížené)

zámek – zdarma

PROHLÍDKY MĚSTA

červen – září

středa 10:00, 14:00

ZÁMEK JANOVICE

červen – září

úterý + čtvrtek + sobota

prohlídka galerie a expozice loutek

13:00–14:00, 15:00–16:00

komentovaná prohlídka

14:00–15:00, 16:00–17:00

více na:

554 212 381, 554 254 382

icko@inforymarov.cz

muzeum@inforymarov.cz

www.muzeumrymarov.cz

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

FOND MIKROPROJEKTŮ

Zahradnický rok bratří Čapků

Oslavy stého výročí vzniku Československa připomínají nejen památný rok 1918, ale také první republiku a její osobnosti. Do tohoto kontextu zapadá i květnová výstava v Galerii Octopus rýmařovského muzea, která již potřetí hostí jedinečná díla Josefa Čapka.

Kresby Josefa Čapka se v Rýmařově prezentují díky dlouholeté spolupráci volného sdružení Octopus s dědici tohoto autora, zejména s jeho vnučkou Kateřinou Dostálovou. Čapkovy grafiky si místní zájemci mohli prohlédnout už v letech 1990 a 2008. Třetí výstava je koncipována v souvislosti s tématem letošního kulturního projektu muzea a ZUŠ *Květy a kytice*, proto se zaměřuje na ilustrace Josefa Čapka k fejetonům jeho bratra Karla, shrnutým do proslulé knížky *Zahradníkův rok* (1929), a také na volnou kresbu krajiny. Tu najdou návštěvníci muzea v malém sále, velký sál patří *Zahradníkovu roku*.

Bratři Čapkové byli vzájemně natolik propojeni, nejen životně (většinu života prožili společně, naposledy spolu bydleli ve dvojdomě se zahradou na pražských Vinohradech), ale i tvorbou, že je od sebe v podstatě nelze oddělit. Mladší Karel je vnímán více jako spisovatel, starší Josef jako výtvarník, ovšem oba byli činní i v doménách svého protějšku a dá se říci, že nejsilnější díla vytvořili jako spoluautoři. Jako by jim ze všeho nejvíce vyhovoval tvůrčí dialog, možnost vzájemně se inspirovat, reagovat na podněty a rozvíjet je. Jako by je obzvlášť těšilo si spolu povídat. *Zahradníkův rok* je toho důkazem. Tam, kde Karel píše vtipné, dodnes čtivé, elegantní a k tomu duchaplné texty o slastech a strastech zahradničení, v nichž se pozná i leckterý dnešní zahradník amatér, tam Josef kreslí stejně vtipné, elegantní a brilantní kresby, jimiž převádí myšlenky svého bratra do podoby výtvarné. V celém cyklu fejetonů i kreseb vnímáme nadsázku, sebeironii a současně hluboké poznání kouzla „hrábání se v hlíně“, a přitom vnímáme i to, že vše je skutečné. Zahrada bratří Čapků byla skutečnou zahradou, stejně jako prožitky popsané a vykreslené v *Zahradníkovu roku*.

Výstava ve velkém sále je rozdělena podle měsíců (jako v knize) a dodržuje chronologii od Zahradníkovy ledna do Zahradníkovy prosince. Karel Čapek fejetony psal od podzimu 1927 do podzimu 1928, jsou tedy autentickým záznamem jednoho roku na jeho zahradě. Z 60 perokreseb, které k fejetonům vytvořil Josef Čapek, je ve velkém sále k vidění 38 originálů a kromě toho několik ukázek různých vydání knížky, v čes-

kých i cizojazyčných verzích včetně švédské či hebrejské.

Ilustrace ke knize *Zahradníkův rok* čtenáři bratří Čapků důvěrně znají. Setkání s originály je přesto zvláštním zážitkem. Josef Čapek totiž vytvořil ilustrace, jež jsou svébytnými obrazovými anekdotami. Vystihl v nich, totéž co Karel Čapek slovem, svou geniální kresbnou zkratkou: že zahradničení není hobby, ale vášeň i umění, že pravého zahradníka pohltí a pronikne natolik, že zahradou žije i v době vegetačního klidu, že se stane její součástí a ona součástí jeho. A že na první pohled manuální, přízemní činnost přináší hluboké poznání, nejen magie přírodních zákonů, ale i vlastní duše.

V malém sále najdou návštěvníci kresby krajiny tužkou z let 1913 až 1921, tedy z doby, která *Zahradníkovu roku* předcházela. Josef Čapek se zde představuje jako osobitý krajinář, schopný vtisknout typické české krajiny kopců, alejí uprostřed luk, lesních cest a osamělých stavení svůj rukopis ovlivněný kubismem a expresionismem.

Čím jsou bratři Čapkové pro českou literaturu a výtvarné umění první republiky, tím jsou Ježek, Voskovec a Werich pro prvorepublikovou hudbu a divadlo. Vernisáž, kterou osobně navštívili vnuci Josefa Čapka Kateřina a František Dostálovi, tudíž doprovodil malý koncert v podání klavíristky Lenky Janouškové a saxofonistky Martiny Mácové z repertoáru slavné trojice a dalších šlágrů první republiky. Výstava je v muzeu otevřena do 31. května, na sobotu 19. května od 14 hodin muzeum se sdružením Octopus navíc připravilo besedu se znalkyní díla Josefa Čapka PhDr. Pavlou Pečinkovou, CSc. ZN

Městské muzeum Rýmařov a Galerie Octopus
Vás zvou na vernisáž výstavy

V krajině a v zahradě Josef Čapek

volné kresby a cyklus kreseb
ke knize Karla Čapka *Zahradníkův rok*

výstava bude zahájena 5. května v 16 hodin
a potrvá do 31. května 2018
19. 5. ve 14 hod. **Povídání o Josefu Čapkovi**
PhDr. Pavla Pečinková, CSc.

Kateřina a František Dostálovi

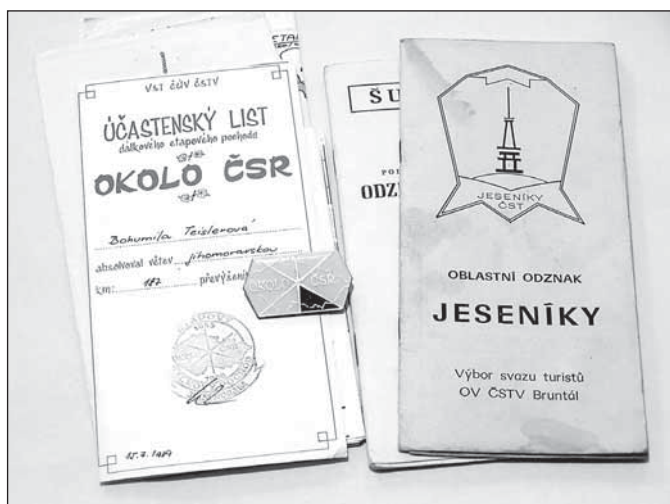

Přirůstek měsíce

Duben: Doklady o činnosti rýmařovských turistů

V uplynulém měsíci se značně rozrostla Turistická sbírka Městského muzea Rýmařov. Členka místního Klubu českých turistů, paní Jiřina Mácová, darovala několik desítek předmětů, které souvisejí s tělovýchovnou činností místních obyvatel, za což jí i celému rýmařovskému KČT velice děkujeme. Mezi dary se nacházejí účastnické a pamětní listy, kalendáře plánovaných turistických akcí či pamětní medaile a odznaky. Jde o předměty nashromážděné rýmařovskými turisty převážně z konce 70. a 80. let minulého století.

Počátky organizované české turistiky v Rýmařově spadají do období první republiky. V roce 1929 byl založen Klub československých turistů (dále jen KČT), jehož činnost byla ukončena po zaboru pohraničí Německem v říjnu 1938. Klub byl obnoven prakticky ihned po skončení druhé světové války, kdy do Rýmařova proudily zástupy nových českých usedlíků. Ani tentokrát ale organizace neměla dlouhého trvá-

ní. Po únorovém převratu se stala obětí centralizačních snah vládnoucí komunistické strany, KČT byl sloučen s dalšími tělovýchovnými organizacemi pod hlavičku Sokola, kterého později nahradila Jiskra.

Centrem pěší turistiky v Rýmařově se stala I. ZDŠ, kde byla organizována hlavně pod vedením Františka Vychodila. V roce 1969 byl v Rýmařově obnoven turistický oddíl a v 70. a 80. letech zažívala rýmařovská turistika zlaté časy. V roce 1976 se poprvé konala dnes již tradiční Rýmařovská padesátka. K obnovení KČT v Rýmařově došlo v roce 1990 zásluhou Františka Vychodila, jehož jméno dodnes nese příměstský turistický okruh, tzv. Vychodilova stezka, měřící 12 km. Jak napovídají darované předměty, aktivity rýmařovských turistů se nesusoustředily jen na oblast Jeseníků, ke kterým měli místní obyvatelé pochopitelně nejbližší. Vyjížděli ale i za hranice domovského regionu, aby poměřili síly s přírodou v různých koutech Československa. Jejich motivací, kromě pocitu ze zdolání náročného terénu a nadšení z krásné krajiny českých, moravských, slezských a slovenských luhů a hájů, bylo také získání tzv. oblastních odznaků. Např. paní Bohumila Teislerová svůj odznak Okolo ČSR (České socialistické republiky) získala v červenci 1989.

Hlavním posláním KČT je podpora turistiky v České republice. Místní organizace sdružují zájemce o tyto aktivity, pořádají pravidelné výšlapy na vrcholy a pochody po zajímavých přírodních lokalitách naší země nebo se starají o značení tras pro pěší turisty, cyklisty či lyžaře. Organizaci jde v první řadě o podporu tělovýchovy. Protože je jejich činnost zpravidla dobrovolná, snaží se ústředí KČT své dlouholeté členy odměňovat pamětními medailemi. I ty byly již několikrát uděleny rýmařovským obyvatelům.

Máte i vy doma nějaký předmět související s turistikou na Rýmařovsku a nevíte co s ním? Přineste jej k nám do muzea a my ho rádi zařadíme do naší sbírky, kde bude sloužit dalším generacím jako připomínka jednoho zajímavého odvětví lidské činnosti.

Foto a text: Mgr. Tomáš Lašák, Městské muzeum Rýmařov

Můj šálek čaje – nová generace

James Oliver Curwood: Vlčák Kazan

Mezi mé oblíbené žánry patří sci-fi nebo fantasy, není tedy divu, že tato kniha, kterou mi půjčili prarodiče, ležela dlouhou dobu na polici ve skříní. Jednou na mě však přišla chuť se do starobou zavánějících stránek začíst a děj uvnitř už mi nedovolil odvrátit oči jinam než na text popisující těžký život vlčáka Kazana. Opravdu mě překvapilo, jak moc se mi tato kniha zalíbila, i když v sobě skrývá daleko víc smutných momentů než šťastných. Nemluvě o tom, že mě děj přenášel do neuvěřitelně krásné a divoké, avšak nemilosrdné přírody severní Kanady.

Kazana nelze řadit mezi čistokrevné psy, poněvadž v sobě nosí čtvrtinu vlčí krve, jež v něm vzbuzuje pudy divokého zvířete. Kniha často ukazuje, jak se vlčí krev pře s větším podílem krve psí. Kazan se mnohokrát musí rozhodovat mezi životem v přírodě, nebo v lidské společnosti. V lidech se však naučil vidět jen to nejhorší. I přes to, že vystřídal mnoho majitelů, nikdy nepoznal, že klacek funguje i jako nástroj na hraní a ne jen pro fyzické ublížení. Jedinou výjimku, kvůli které se Kazan nedokázal definitivně rozhodnout pro život v přírodě, představuje žena. Toto milé a něžné stvoření mu umožnilo pocítit lásku člověka ke psovi, avšak strach nakonec nad ženskou láskou zvítězil a Kazan utekl do divočiny.

Kazan se obezřele odplížil od stromu dozadu. Věděl, že pro tu studenou smrtonosnou věc, kterou Thorpe drží v ruce, vzdálenost nic neznamená. Ještě jednou se přitom ohlédl a slabounce zakňučel a na okamžik jeho zrudlé oči naplnila mocná touha, když naposledy hleděl na svou paní. Teď už věděl, že ji opouští navždy, a v srdci měl bolest, jakou předtím ještě nikdy nepocítil, bolest jinou, než jaká je od klacku nebo od biče, ze zimy nebo z hladu, ale silnější než ty všechny, a ta bolest ho plnila touhou zvrátit hlavu dozadu a požalovat svůj stesk

šedivě prázdnotě oblohy.

V táboře v dálce se mladé ženě třásl hlas. „Je pryč.“

Mužův silný hlas maličko zadržoval. „Ano, je pryč. On věděl – a já ne. Dal bych – rok života za to – abych ho nebyl včera přes den i navečer bil. Už se nevrátí.“

Zdálo se, že Kazan konečně dostal příležitost být šťastný, dokonce si pro sebe získal vlčici Šedku, to však ještě netušil, co si pro něj příroda nachystala. Během svého života s Šedkou se ještě několikrát setkal s lidmi, a právě žena v něm opět probouzela pudy domácího zvířete, což se jeho družce vůbec nelíbilo. Nástrahy přírody, jež Kazanovi nemile podkopaly nohy, nebo abych byl přesnější, které jej bez varování vrhly do hluboké propasti, vženou čtenáři slzy do očí. Zima, hlad, strach, požár, smrt, boj mezi vlčí a psí krví, lidé držící klacky, rsovové – to vše příroda na svého nového člena házela jako šipky na terč. Kazan však nemohl všechny nástrahy překonat, a proto vedle výher bohužel nechyběly prohry, které mu nepříjemně ovlivnily život.

Slyšeli již vzdálené hučivé burácení požáru. Před ním prchala všechna zvěř. Losi, sobi a jeleni se vrhali do hluboké vody obou řek a plavali do bezpečí na protější břehu. Na bílý písčité výběžek se těžce vyvalila velká černá medvědice s dvěma medvědátý, a i ta medvědátka se pustila do vody a snadno přeplavala. Kazan je pozoroval a kňučel na Šedku. A pak se na bílý písčité jazyk hrnula ostatní zvířata, která se bála vody stejně, jako se jí bála Šedka: velký tučný dikobraz, mrštná malá kuna, rosomák, který čenichal v povětří a kňoural jako dítě. Zvířat, která neuměla nebo nechtěla plavat, bylo na počet třikrát víc než těch druhých.

Na konec musím přiznat, že před přečtením *Vlčáka Kazana* bych tento žánr za svůj šálek čaje nepovažoval. Nyní to však povědět nemohu, poněvadž tato kniha naprosto změnila můj názor, a dokonce mě donutila přečíst si několik dalších podobných příběhů. Proto jsem si jist, že pokud ani pro vás tento žánr není nejoblíbenější, přečtením

knihy *Vlčák Kazan* rozhodně chybu neuděláte a přinejmenším si jejím prostřednictvím svůj šálek čaje příjemně ochutíte.

Lukáš Furiš, kvinta, Gymnázium a SOŠ Rýmařov (CURWOOD, James Oliver. Vlčák Kazan. Přel. Emanuel a Emanuela Tilschovi. Praha: Mladá fronta, 1973. 208 s.)

Organizace a spolky

Noc kostelů 25. května

Rýmařov

Kostel Navštívení Panny Marie – kaple V Lipkách

Program:

18:00 Variace – koncert duchovní hudby
19:00 Provádění a výklad historie
21:30 Ukončení programu

Kostel sv. archanděla Michaela

Program

17:55 Vyzvánění zvonů
18:00 Mše svatá
19:00 Výstup na věž s výhledem na město
19:00 Provádění a výklad historie
21:30 Ukončení programu

Břidličná

Kostel sv. Tří králů

Program

17:55 Vyzvánění zvonů
18:00 Mše svatá
19:00 Bernardini – koncert pěveckého sboru
20:00 Provádění a výklad historie
21:30 Ukončení programu

Malá Morávka

kostel Nejsvětější Trojice

Program

19:00 Prohlídka kostela a varhan, výstava biblí
21:00 Ukončení programu

Zlatý kapřík 2018

I letos proběhly na rybníku za vlakovým nádražím rybářské závody dětí Zlatý kapřík 2018. V lovu naší nejběžnější ryby – kapra – zápolilo 19 dětí. Jeden centimetr délky přítom znamenal pro mladé rybáře jeden bod.

Za nádherného, i když trochu větrného počasí soutěžící vytáhli celkem 29 kaprů a jednoho amura; většina ryb byla vrácena vodě. Děti dostaly díky sponzorům pěkné ceny, ale i něco na zub. Pouze nás s kolegy mrzí, že ze čtyřiceti dětí, které navštěvují rybářské kroužky v Břidličné a Rýmařově, jich na závody přišla sotva polovina.

Chtěl bych poděkovat všem sponzorům, kteří podporují krásný koníček našeho rybářského potěru: MěÚ Rýmařov, MO ČRS Rýmařov, Rybářské potřeby Rýmařov a Rybářské potřeby Poseidon Komárno.

Výsledky závodů: 1. Helena Krečmerová – 7 kaprů a 1 amur
2. Vojtěch Gerhard – 8 kaprů
3. Matyáš Hanik – 4 kapří

Petr Máčka, Jaromír Krečmer a Jaromír Čech, foto: Zdeněk Tkadleček

Rybáři navštívili Dlouhé stráně

V sobotu 12. května jsme společně s dětmi z rybářského kroužku z Rýmařova a Břidličné absolvovali velice zajímavý zájezd na přečerpávací elektrárnu Dlouhé stráně. Za krásného slunečního počasí

a za doprovodu průvodkyně děti napřed zhlédly instruktážní film o vodním díle a poté jsme se tunelem přesunuli do nitra elektrárny. Zde jsme si vyslechli podrobný výklad toho, jak se v této unikátní

stavbě, která je vsazena do pohoří Hrubého Jeseníku, vyrábí elektrická energie. Autobusem jsme nakonec vyjeli až k horní nádrži elektrárny, kde děti mohly vidět nejen nádrž samotnou, ale díky nádhernému počasí i nejvyšší vrchol Jeseníků Praděd, tajemstvím opředené Petrovy kameny nebo lázně Jeseník v dáli. Chtěl bych poděkovat řidiči Přemyslu Voráčovi, který nás bezpečně a ve zdraví dopravil domů, a rovněž sponzorům – městu Rýmařovu a MO ČRS Rýmařov.

Fota a text: Jaromír Čech

Připomínáme si

Kam také mohly jezdit vlaky

Velmi brzy poté, co byly postaveny první železniční trati, byly zřejmé obrovské výhody železnice. S rychlostí, kapacitou, pohodlím a cenou nemohly nákladní povozy a dostavníky kodrcující po císařských silnicích (o ostatních cestách ani nemluvě) nikdy soutěžit.

A tak se rodily úvahy v hlavách nadšenců, plány na nové trati. Některé ze snů a plánů se nenaplnily. Těch byly desítky. Vzpomeňme jen na ty, které se více či méně dotýkají našeho regionu.

V roce 1873 začala Moravskoslezská centrální dráha, hned po dokončení trati z Olomouce přes Moravský Beroun a Krnov do Opavy, budovat trať z Opavy přes Fulnek, Hranice a Valašské Meziříčí do Trenčína. Rozestavěl se úsek z Opavy do Fulneka, něco také od Hranic směrem na Valašské Meziříčí a rovněž z Trenčianské Teplé směrem na Vlárú. Ale vypukla krize, vydané akcie se nedařilo prodat a navíc banka financující stavbu Povážské dráhy, na kterou měla trať na Slovensku navazovat, vyhlásila úpadek. Společnost přiznala katastrofu a uložila správní radě zbavit se honem koncese a stavbu okamžitě zastavit. Pomníkem této trati je budova ve Fulneku, která měla být nádražím.

Z přelomu 19. a 20. století je další plán – postavit dvě tratě. První měla vést z Rýmařova do Sobotína, kde končila Kleiny vybudovaná trať ze Zábřehu. Trať dlouhá 38 km měla mít dopravní Rýmařov – město, Janovice (s odbočkou do železáren ve Staré Vsi), Ferdinandov, Bedřichov, Rabštejn, Klepáčov-Rudoltice, Sobotín – dvůr, Vernířovice a Sobotín. Na této trati by byly tři tunely. Druhá trať odbočovala z Bedřichova na Oskavu, Mostkov, Břevenec, Šumvald, Dlouhou Loučku a Uničov a měla mít délku 27 km. Přes snahu bohatých a vlivných se těmto úvahám nedostalo slyšení. Důvodem byl určitě fakt, že obě trati byly technicky a finančně náročné. Stoupání 25 promile tehdejší lokomotivy jen velmi těžko zvládaly.

Progresivní návrh pro tuto oblast pochází z roku 1902, kdy říšský poslanec za Svitavy Hugo Albrecht navrhoval vybudování tratě s elektrickou trakcí ze Svitav směr Moravská Třebová, Mírov, Mohelnice, Úsov, Medlov, Uničov, Dlouhá Loučka, Horní Město a Rýmařov. Úsek z Dlouhé Loučky do Rýmařova by byl spádově obtížný, ale navrhované použití elektrické traktice by umožnilo zmenšení oblouků a stoupání až 38 promile by elektrická traktice zvládla, což by výstavbu i provozování trati výrazně zlevnilo. Ale ani tento návrh se ne-

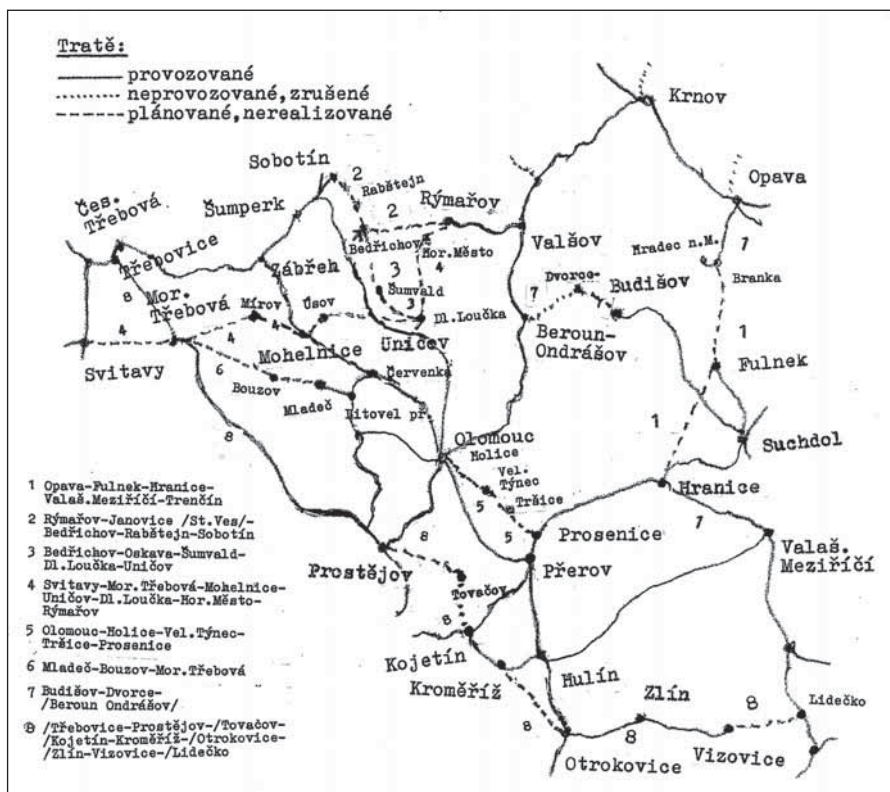
uplatnil. Proti byla – byť skrytá – Obchodní a živnostenská komora v Olomouci, které nevedl Albrechtem vyzdvihoovaný důvod spojení německých oblastí, jako to, že by trať míjela Olomouc.

V roce 1908 se z iniciativy Zemského chmelářského spolku sešla schůze více než 200 lidí zastupujících 21 obcí, zemských poslanců, obchodní a živnostenské komory, holického cukrovaru a dalších. Sešli se v Tršicích a měli posoudit a schválit návrh na postavení dráhy vycházející z místního nádraží Olomouc po vlečce přes Hodolany, Holici, Velký Týnec, Čechovice, Vacanovice, Tršice, Penčice a Radvanice do stanice Prosenice. Obsluhována by tak byla celá tato řepařská a chmelářská oblast. Ale úpis akcí nebyl nijak úspěšný, kromě obcí, holického cukrovaru a několika jednotlivců se akcie nepodařilo uplatnit.

A ještě jedna snaha ze soumraku habsburské monarchie. Když začal 1. srpna 1914 provoz na krátké odbočce z Litovle – předměstí do Mladče, snažila se akciová společnost města Litovle, cukrovar a řada okolních obcí prodloužit tuto trať přes Bouzov do Moravské Třebové. Realizaci těchto posledních snah překazila válka.

Z 20. let je také nepřilíh známá a jen málo rozpracovaná úvaha postavit trať z Budišova nad Budišovkou do Dvorců na Moravě k dnes již zrušené úzkokolejce do Ondrášova, tu přestavět na normální rozchod a vytvořit tak spojkou ze Suchdolu nad Odrou přes Budišov nad Budišovkou, Dvorce na Moravě a Moravský Beroun do Ondrášova. Také to zůstalo jen na papíře.

Ve 30. letech 20. století byla majitelkou Moravské západní dráhy a trati Otrokovice – Zlín – Vizovice firma Baťa ve Zlíně, tedy ve městě, jež až do roku 1935 nebylo ani sídlem okresního hejtmantství, které ale právě zásluhou Bati překotně rostlo. Zlepšení spojení s hlavním městem a na Slovensko bylo důležitým zájmem firmy. Firma se rozhodla rekonstruovat svoji trať Třebovice v Čechách – Prostějov, z Prostějova postaví spojkou do Tovačova, trať z Tovačova do Kojetína koupit a také rekonstruovat, z Kojetína pokračovat do Kroměříže a odtud postavit další nový úsek do Otrokovic. Rekonstrukcí by prošla také trať z Otrokovic do Vizovic. Odtud měla navázat další stavbou do Lidečka nebo Lužné u Vsetína na v té době dokončovanou dvojkolejku směřující z Horní Lidče přes Střelnou do Púchova na Slovensko. Ale plán, v roce 1937 stavebně započatý, zhatila válka. Realizovat se začal dost vehementně po roce 1945. Úsilí skončilo v roce 1948, stavba nebyla

zařazena do pětilinky 1949–1953 a – i když plán několik let ležel na stole na olomouckém ředitelství – realizace se nedočkal. Rozestavěný úsek z Vizovic přes Lutoninu, Jasenné a Úblo končí v Pozdřehově, délka je 11,8 km. U Pozdřehova je zářez k neproraženému tunelu, dál už práce nebyly ani započaty. Snahy o dokončení trati jsou prý ještě dnes, Zlín by připojení na trať do Horní Lidče uvítal, i když východní směr už má nesrovnatelně menší důležitost než za existence Československa.

Výčet různých plánů, úvah, projektů jistě není úplný a určitě bychom v kronikách obcí a měst, v zápisech z jednání vrchnostenských úřadů, různých spolků a důležitých nebo jednoúčelově vzniklých institucí nebo státních úřadů, třeba i v archívech u nás nebo na ministerstvu obchodu a ředitelství železnic ve Vídni, našli návrhy dalších tras s vřelým doporučením vhodnosti a účelnosti realizace. Dnes již nedokážeme objektivně posoudit klady a zápory, a tedy ani úspěšnost nebo neúspěšnost. Snad bychom i litovali, že ta nebo ona trasa není na mapě našich železnic. Snad to tak mělo být a přijmeme, že rozhodnutí o tom, že trať povede tam nebo jinam nebo že se vůbec nebude stavět, bylo správné. Nesudme, nejsme již znali ani povolání.

Josef Jelínek

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí – pátek: 8:30–12:00 13:00–17:00
 sobota: 9:00–12:00 13:00–16:00
 neděle: 13:00–16:00
 Telefon: 554 212 381, e-mail: icko@rymarov.cz

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy v 13:30.

Ukončení posezení 15:30–16:00. Kdo není schopen dojít do kavárny, může využít odvoz v den setkání v 13:30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294. Termíny kavárniček (každý lichý týden v úterý):

22. 5., 5. 6., 19. 6., 11. 9.,

25. 9., 9. 10., 23. 10., 6. 11., 20. 11., 4. 12., 18. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Klub českých turistů zve na vycházky

Klub českých turistů v Rýmařově bude pořádát sobotní vycházky pro veřejnost (rodiče s dětmi a mládež), která má zájem o bližší poznání přírody Rýmařovska.

Sraz bude vždy v 9:00 u budovy Městského muzea na náměstí Míru. Jednotlivé vycházky potrvají asi dvě hodiny.

Na setkání s vámi se těší členové Klubu českých turistů

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Otevírací doba:

po–pá 16:00–21:00, so–ne + svátky 10:00–21:00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narozenin vstup do aquacentra zdarma (*nutno doložit osobním dokladem*).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku do výše 500 Kč za osobu.

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v květnu

Bazén v sobotu otevřen již od 9:00

pondělí	14:00–20:00	pátek	14:00–20:00
úterý	14:00–20:00	sobota	9:00–20:00
středa	14:00–20:00	neděle	13:00–20:00
čtvrtek	14:00–20:00		

V pondělí a středu 17:00–18:30 – plavecký oddíl

Sauna je v provozu každý den a vstup do ní je zahrnut v základním vstupném.

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov

Z okolních obcí a měst

Zlatý list 2018

Na začátku května (9. 5.) proběhlo v Břidličné krajské kolo přírodovědně-ekologické soutěže Zlatý list. Šlo o 46. ročník celorepublikové soutěže, jejímž vyhlašovatelem je Český svaz ochránců přírody. Organizátorem krajského kola byly SK ASK ČR Břidličná a ZŠ Břidličná už po šesté.

I letošnímu ročníku předcházelo mnoho přípravné práce, získávání sponzorů i lektorů. Po dnech letních teplot se v den akce obloha zatáhla a vycedila i pár deštových kapek. Ale štěstí přeje připraveným, takže všech čtrnáct stanovišť bylo opatřeno pláťenými stříškami. Děkujeme všem, kdo stříšky na soutěž zapůjčili: Pevnosti poznání PŘF UP Olomouc, společnosti EKO-KOM, místnímu klubu biatlonu a CHKO Jeseníky.

Soutěže se ve třech věkových kategoriích zúčastnilo 44 šestičlenných

družstev ze 17 základních škol a gymnázií Moravskoslezského kraje. Pod dohledem lektorů museli žáci prokázat znalosti i dovednosti z ornitologie, botaniky, zoologie, myslivosti a dalších oborů. V doprovodném programu bylo vedle přednášek Ing. Lady Hylové, Ph.D., z katedry geologie UP Olomouc, zoologa RNDr. Jiřího Šafaře z CHKO Litovelské Pomoraví nebo Bc. Marie Slabejové, podnikové ekoložky společnosti SEMIX PLUSO, spol. s r. o., pamatováno i na oddechové prožitky. Zoo Olomouc přivezla malou kontaktní zoo a Ivo Batoušek ze skupiny Jumping Drums bubny a bubínky z celého světa. Zahrát si na ně mohly i děti.

Zlatým hřebem bylo vyhlašování výsledků. Diplomy soutěžícím v nejmladší kategorii N předával starosta Břidličné Miroslav

Kladníček, v kategoriích M a S Ing. Michal Cechner ze společnosti PEFC Česká republika společně s ředitelem ZŠ Břidličná Mgr. Miroslavem Šimůnkem. Zde jsou první tři družstva každé kategorie:

Kategorie N:

1. místo ZŠ Břidličná
2. místo ZŠ Město Albrechtice
3. místo ZŠ Břidličná

Kategorie M:

1. místo ZŠ Břidličná
2. místo ZŠ Město Albrechtice
3. místo ZŠ Břidličná

Kategorie S:

1. místo ZŠ Město Albrechtice
2. místo ZŠ Opava, Boženy Němcové
3. místo ZŠ Bruntál, Jesenícká

Přestože do celostátního kola postupuje za každý kraj jen družstvo na prvním místě z kategorie M a S, odměnu si zasloužili všichni. Za

sponzorství velmi děkujeme firmám SEMIX PLUSO, spol. s r. o., HAVLÍK OPAL, s. r. o., Časopis Zahrádkář, nakladatelství Robimaus, PRINTSTEP, s. r. o., VZP Ostrava, FTV Prima, spol. s r. o., Česká průmyslová pojišťovna Ostrava, OSRAM Praha, ČSOB Ostrava, OPTYS Opava, SAFARI GASTRO, PEFC Česká republika, EKOLAMP, CHKO Jeseníky, Pevnost poznání Olomouc, Ing. Václav Klapetek, Ph.D. – Budka jako dárek, MK Fruit, s. r. o., MASPEX Czech, s. r. o., a S T A R P, s. r. o.

Stejně důležitá byla finanční podpora Moravskoslezského kraje, Městského úřadu Břidličná, ČSOP, ENTO SPHINX, s. r. o., a společnosti Martech holding, a. s., bez níž by nebylo možné soutěž v plném rozsahu realizovat.

Na celkové dobré náladě se podíleli žáci 9. A, kteří byli vždy připraveni pomoci, kde bylo třeba, a vzorně se starali o občerstvení účastníků.

Můžeme s dobrým pocitem shrnout, že se akce vydařila. Proto chci ještě jednou poděkovat všem, kdož se na bezproblémovém průběhu dne podíleli, především všem lektorům, sponzorům, kolegům, ale i organizačním pracovníkům z řad žáků naší školy.

*Fota a text: Mgr. Květa Děřdová
Krajská koordinátorka soutěže*

Ochrana ptáků v Břidličné

Zimní přikrmování a vytváření nových hnízdních příležitostí je nesmírně užitečná pomoc ptákům, kteří u nás přezimují. Členové přírodovědných kroužků SK ASK ČR Břidličná se rozhodli pomáhat i jinak. S podporou starosty Břidličné Miroslava Kladníčka se pustili do nové aktivity. Velké množství ptáků totiž umírá při nárazu do oken domů, autobusových zastávek a jiných prosklených ploch, ve kterých se zrcadí okolní stromy.

Členové kroužku nejprve spočítali peníze ze sběru druhotných surovin a zakoupili za ně UV samolepky a vodě odolné barvy. Samolepkami opatřili okna místní knihovny, s barvami se pak vydali vyzdobit zastávku ve Vajglově. Při malování se snažili, aby byla skleněná plocha správně rozčleněna. Podle ornitologů je totiž třeba,

aby byly body od sebe vzdálené max. 15–20 cm. Na konci května nás čeká druhá zastávka ve Vajglově.

Pokud víte o nebezpečném místě, kde často dochází k nárazům ptáků do skel, neváhejte a zavolejte nebo za námi přijďte do školy. My se opět pokusíme místo zabezpečit.

Nejmladší děti v kroužku Ptáčat vytvářely vlaštovčí hnízda ze samotvrdnoucí hmoty. Rýsovaly, zatloukaly hřebíky, vázaly drát a s pomocí starších spolužáků modelovaly hnízda. Jakmile budou dostatečně vyschlá, umístíme je v budově statku Jestřábí, z. s., ve Václavově. Poslouží vlaštovkám v době, kdy málo prší, celá ČR trpí suchem a ptákům chybí bahno na stavby a opravy hnízd.

Fota a text: Mgr. K. Děřdová

Šestý Bugrfest

Ve Staré Vsi proběhl v sobotu 5. května již šestý ročník metalového Bugrfestu. Padl rekord v návštěvnosti, když si do kulturního domu malé vsi našlo cestu přes 300 platicích návštěvníků ze všech koutů Moravy, z Čech a zastoupení mělo i Polsko, odkud přijelo několik aut metalových fanoušků.

Jako první se představili skoro domácí Demage z Václavova u Bruntálu, kteří se postarali o kvalitní start festivalu. V druhém pořadí zahráli Cranial Carnage z Uherského Ostrohu. Jejich brutálně syrový death metal rozhýbal nadšence pro tvrdou muziku. Kapela Old Thrash Titans, neboli Slayer revival, připomněla legendární songy této americké ikony. Další na řadu přišli Awrızis, kteří se prezentují tzv. hybrid metalem složeným z groove death coru. Skoro celý sál byl zaplněn, když drtili violenové thrash úderníci Čad ze Svätého Jura. Rozpoutali pod pódium hotoové peklo a sálem se z reproduktorů nesla řízná slovenština.

Letošní Bugrfest byl ve znamení americké basové legendy Paula Speckmanna. Do Staré Vsi přicestovali deathmetaloví Master, kapela, jejíž založení sahá až do roku 1983. Od roku 2003 bicí obstarává Zdeněk Pradlovský a kytaru Aleš Nejezchleba, oba z kapely Shaark. České blackmetalové texty jsou doménou kapely Stíny plamenů z Plzně, příznivci žánru si přišli na své. Na závěr rodinného festu nesmí chybět grindové tanečky. Letos se jich ujali brněňští Mincing Fury, a to na výbornou. Přestože hráli už v pozdních nočních hodinách, početné publikum sebralo zbytky sil a zařadilo si na jejich death grind. Kapely podaly skvělé výkony a spolu s výborným zvukem a perfektními světly vytvořily skvělou atmosféru. Letošní ročník hodnotíme na výbornou. Početné zastoupení návštěvníků festu nám dalo najevo, že pokračovat prostě musíme. Ještě jednou všem moc děkujeme a společně s bratry a celým týmem Bugrfestu se budu těšit 4. května 2019 opět na stejném místě! Podrobnější poděkování na <http://www.bugrfest.com>.

Marek Pavlík, foto: Jarda Deather Bezruč

Čad

Paul Speckmann a Master

Awrızis

Fanoušci

Pišta a Čad

Výšlap po stopách našich předků

Přibližně 170 turistů vyrazilo v úterý 1. května za krásného jarního počasí po stopách našich předků – na hrad Sovinec. Každý rok má účast rostoucí tendenci a letošní ročník byl v pořadí dvanáctý. Pochod vede přes místa, kterými procházeli naši předkové už od středověku – plnit robotní povinnosti pro sovinecké panství. Jeho cílem je přiblížit lidem historický kontext území.

Občané Lomnice vycházejí v 7 hodin ráno směrem do Ryžoviště, kde se připojí další pěší z Ryžoviště a okolních obcí. V 10 hodin se vychází od multifunkčního domu v Ryžovišti (ti nedočkaví i dříve) směrem na Bělídlo (Blajchu). Na Bělídle je první větší zastávka s možností opékání špekáčků. Výšlap poté míří do Kněžpole a Jiříkova. V Kněžpoli je zájemcům zpřístupněn kostel sv. Jana Křtitele. V Jiříkově se turisté naobědvají (podává se guláš a pivo) a u Pradědovy galerie nesmí chybět fotografování u dřevěné sochy medvědu. Další kroky účastníků směřují do Křížova, kde se jim postupně odhaluje výhled na hrad Sovinec z konce 13. století.

Celá trasa je dlouhá cca 17 kilometrů, ale je vhodná pro všechny bez výraznějších zdravotních problémů. Zvládnou ji netrénovaní, naopak pro turisty z klubů je trasa nenáročná. Pochodu se účastní stále více dětí, ty nejmladší v nosítkách nebo v kočárku. Akci finančně a organizačně podporují obce Lomnice, Ryžoviště a Jiříkov.

Ing. Kateřina Uličná, foto: Antonín Němčík

Výtvarná soutěž Živá zahrada

Každým rokem se naši žáci zapojují do výtvarné soutěže Živá zahrada, kterou vyhlašuje Český svaz ochránců přírody Praha.

Tématem letošního ročníku bylo výtvarné ztvárnění brhlíka lesního. Do soutěže se aktivně zapojili v hodině výtvarné výchovy žáci z 6. A. Práce se jim opravdu povedly. Dle slov organizátorů nebylo vůbec jednoduché vybrat ty nejlepší: „Děkujeme za všechny krásné obrázky, udělaly nám velkou radost. Vybírat z nich vítěze byla dřina, přesto se podařilo pár unikátů vypíchnout. Ocenili jsme originalitu, kreativitu, preciznost a zároveň správné vyobrazení znaků brhlíka lesního. Všechny obrázky nyní zdobí náš Dům ochránců přírody a nesundáme je až do dalšího vyhlášení soutěže.“ Je potěšitelné, že naše šestačky Nela Kříštiaková a Natálie Lašáková zaujaly porotu natolik, že obsadily ve své kategorii 2. a 3. místo. Blahopřejeme.

Mgr. Květa Děrdová, koordinátorka EVVO

11-12 let: 1. Vít Nožka, 2. Nela Kříštiaková, 3. Natálie Lašáková

Genius loci

Umění ve veřejném prostoru Rýmařova z let 1946–2017

5. Bruselská Žena sluncem oděná

Jednotlivými díly tohoto seriálu, který se věnuje sochařským realizacím veřejného prostoru Rýmařova druhé poloviny minulého století, kráčíme skrze představená výtvarná díla po časové ose, do níž zasáhly významné události naší historie, pohybuje se však zároveň i po trajektorii vývoje středoevropského výtvarného umění. Na příkladech rýmařovských pamětních desek, pomníku J. V. Stalina či malby Gagarina v předchozích dílech jsme si představili jak staliniistické období 50. let, tak výtvarný, politikou nařízený směr socialistického realismu.

Pokračujeme-li dále, ocitneme se v období 60. let, které často nostalgicky nazýváme „zlatými šedesátými“, v období plném nadějí a očekávání. V uměleckohistorickém bádání je reprezentuje bruselský styl, díky němuž se Česká republika zase jednou a ne na dlouho stala inspirátorem pro celou Evropu, než ji přijeli „znormalizovat“ ozbrojení vojáci armád Varšavské smlouvy v tancích. Styl Brusel vystřídal sorelu (socialistický realismus) a téměř zlidověl v národní sloh, mající vliv až do 90. let. Přesto jej nelze považovat za právoplatný ucelený styl, který by se promítl do všech oborů výtvarného umění. Projevil se totiž zejména v oblasti užitého umění (nábytku, porcelánu apod.), typografie a architektury. Pro volnou tvorbu je typické uplatnění geometrické abstrakce i organického tvarosloví, zobrazené motivy jsou často výrazně stylizované, dalším znakem kompozic je hybnost a asymetrie.

Jelikož v říjnu uběhne přesně 60 let od legendární celosvětové výstavy EXPO 58 v Bruselu, podle níž se styl jmenuje, zastavme se na chvíli u jejího významu. Po poslední světové výstavě na přelomu let 1939/1940 v New Yorku byla totiž první poválečnou příležitostí k setkání a kulturně-politické konfrontaci téměř všech tehdejších států. Zastřešujícím tématem výstavy byla *Bilance světa pro svět lidštější*.

Pro československé umělce znamenala příležitost nejen vystavovat, nýbrž i vycestovat mimo sovětský blok a seznámit se s aktuální kulturou a vývojem. Součástí expozice byla výstava *50 let moderního umění*, prezentující přehled směrů od impresionismu k nefigurativní (abstraktní) tvorbě. Naši umělci se tak poprvé na živo setkali s díly Picassa, Matisse, Kandinského, Maleviče nebo s dosud v ČSR komunistickou vládou zakázanými proudy americké a francouzské abstraktní tvorby. Z československých autorů byli na výstavě zastou-

Pohled na areál výstaviště EXPO 58 v Bruselu s ikonickým Atomiem Andrého Weterkeyna a Jeana a Andrého Polakových; foto: www.nieuwsblad.be

peni František Kubka, Otto Gutfreund, Václav Spála, Josef Síma nebo Emil Filla.

Expozice československého pavilonu nesla název *Jeden den v Československu* a byla koncipována do tří částí: *Odpočinek v ČSR*, *Práce v ČSR* a *Kultura v ČSR*, a to na rozloze šesti tisíc čtverečních

Hlavní vstup do Československého pavilonu, foto: <https://kultura.sme.sk>

PF 2013 blogu propagujícího bruselský styl, foto: http://brusel1.rs-sing.com/chan-6281166/all_p2.html

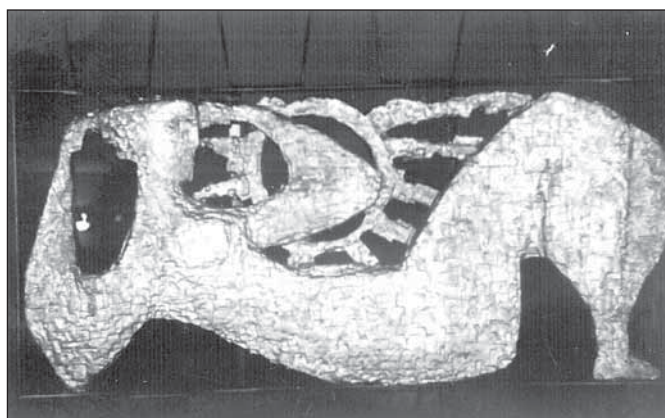

Budova městského kina, 1964, foto: Jaroslav Němec

metrů výstavní plochy, čímž patřila k těm největším. Velkého úspěchu dosáhl *Strom hraček* Jiřího Trnky, dva experimentální zábavné programy – polyekrán (simultánní filmová projekce na osm pláten s využitím stereofonního zvuku) a *Laterna magika* (dialogické propojení filmové projekce s divadlem, tancem, zpěvem, hudbou a pantomimou), dále výtvarné práce Jana Baucha, Vladimíra Janouška, Jiřího Nováka, Dany Hlobilové, Bedřicha Stefana, Vincence Makovského či Jana Kotíka.

Všechny československé exponáty přihlášené do soutěže byly oceněny (celkem Československo získalo 170 cen) a pavilon jako celek dostal od poroty Zlatou hvězdu a nejvyšší bodové ohodnocení. Jak zhodnotila Daniela Kramerová: „*Na rozdíl od pavilonů jiných socialistických států, zvláště SSSR, se však ideologická zátěž československé expozice většinou omezovala na únosnou míru a byla zastíněna působením uměleckých exponátů. Právě srovnávání československé a sovětské expozice, vynírající pro nás příznivě, přineslo našemu pavilonu mnohé kladné mezinárodní ohlasy.*“ Kramerová dále zdůraznila, že EXPO 58 nedalo vznik jednotnému stylu, nýbrž „*jeho hlavní význam spočívá v tom, že splnilo historickou úlohu jednoho ze zásadních milníků uvolnění a opětovného zařazení Československa do evropského kulturního kontextu.*“

Posuneme-li se od Bruselu o sedm let dále, musíme zmínit jednu důležitou skutečnost, která zásadně ovlivnila oficiální uměleckou produkci určenou pro veřejný prostor. Od roku 1965 totiž začala ve stavebním zákoně platit tzv. Hlava V, která nařizovala, aby z rozpočtu každé státní stavby, což v té době byla v podstatě absolutní většina, bylo 1 % (někdy až 4 %) z celkového rozpočtu použito na její výzdobu. Exteriéry i interiéry měst se tak díky novostavbám, představ-

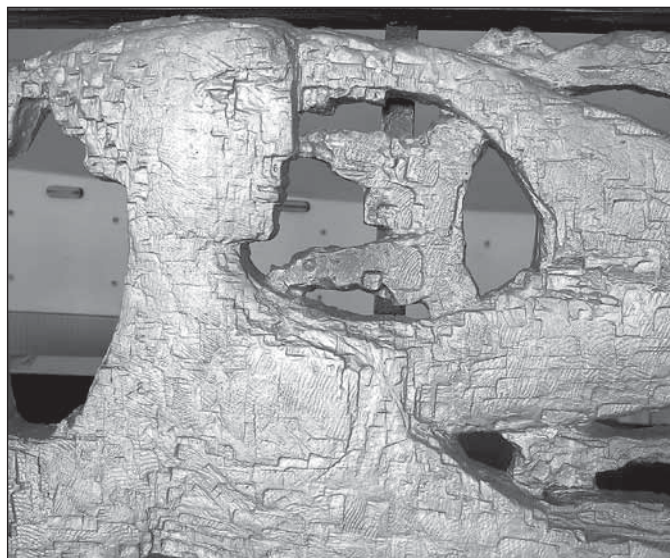
Reliéf *ženy se sluncem na první fotografii*, 1962, foto: archiv Městského muzea Rýmařov

bám a úpravám (bohužel často na úkor historické zástavby) začaly plnit novými sochami, mozaikami, gobelíny, malbami či designovými výrobky. A právě tímto „*čtyřprocentním uměním*“ (Karous) se budeme zabývat v následujících dílech našeho seriálu. Díky Hlavě V došlo k významnému vzednutí uměleckých oborů, nebývalému pořádku výtvarných soutěží a zdobení veřejného prostoru ve většině případů kvalitními a esteticky hodnotnými díly. Kdyby nebyla v roce 1991 zrušena, nezahlcovaly by tolik náš prostor nekvalitní, mnohdy až kýčovitě a nevkusně, i když levně, prefabrikáty falešně se tvářící jako umělecká díla.

V Rýmařově můžeme za jedinou dochovanou realizaci ovlivněnou bruselským stylem, v jejíž projektové dokumentaci se od počátku počítalo s výtvarnou výzdobou, považovat budovu bývalého kina, dnešního Městského divadla. Historii této pro město důležité stavby, ve které se hrálo divadlo, promítaly filmy, konaly plesy a politické schůze, bylo věnováno již několik příspěvků (naposledy v RH 22/2017). Připomeňme pouze její vznik coby městského divadla kolem roku 1897, neoklasicistní přestavbu v roce 1924 podle návrhu rýmařovského architekta Franze Plachta a přeměnu v městské kino, v letech 1960–1962 pak rekonstrukci v moderní kino s jednotným stylovým výrazem.

V roce 2016 zastupitelstvo města schválilo nevyužívanou budovu kina srovnat se zemí, protože „*se osmým rokem nedaří najít názorová shoda na využití*“, „*budova nemá žádnou památkovou hodnotu*“ a protože „*parcela je plně zasítovaná a je velmi cenná*“ (RH 18/2016). Občanská iniciativa však demolici oddálila okamžitým impulzem k navržení na prohlášení za kulturní památku. Divadelní ochotníci pak zažádali o výpůjčku budovy pod záštitou spolku Městské divadlo Rýmařov pro pořádání různorodých kulturních akcí a zejména pro její záchranu, což se díky dobrovolným sponzorům a vlastní aktivitě spolku daří. Budovu postupně opravuje a snaží se zachovat co nejvíce původních prvků.

Přestože budova nakonec nebyla prohlášena za kulturní památku, památkáři ji k prohlášení doporučili. Ocenili na ní zejména „*jedno-*

Detail reliéfu *se strukturální modelací*, 2016, foto: Michal Vyhlídal

Celkový pohled do vstupní haly, stav v roce 2016, foto: Michal Vyhlídal

Ota Roubal, reliéf pro podnik *Metaz, n. p.*, v Malé Morávce

foto: Michal Vyhlídal

tné architektonické řešení interiérů a interiérové movité a nemovité vybavení (umakartové a keramické obklady stěn, svítidla, dveře, nábytkové vybavení, mříž s reliéfem, sedačky a svítidla v sále, vestibulu apod.) ze 60. let 20. století v prostoru divadelního sálu/kinosálu, zádveří, vestibulu, navazujících vstupních prostor přišli s vestavěnými poklady a bufetu a některých provozních místností, propagační tabule a nápis kino na průčelí“, tedy vše, co stavbu činí jednotným stylovým celkem. „Architektura objektu sice nepřekračuje formální rámec soudobých staveb tohoto funkčního typu, ale i přestože jde po formální stránce o běžnou stavbu, dochované interiéry jsou svým způsobem v regionálním měřítku ojedinělé,“ stojí pak v závěru zprávy.

O autorech návrhů rekonstrukce z 60. let se nám zatím nedaří dohledat bližší informace. Městská kronika pouze informuje, že celá budova byla upravena podle návrhů „architekta Vepřka z Olomouce a architekta Poláčka z Olomouce, který navrhl vnitřní úpravy“. Následuje výčet novinek od počtu sedaček přes byt domovníka po neonový nápis, bohužel nikoliv reflexe reliéfu ve vstupní hale. Normálová kalkulace z roku 1960, dochovaná v archivu stavebního úřadu města, jednotlivé prvky popisuje pouze materiálův: „Mříž mezi pilíři je provedena z pásového železa s kovovým poztrikem [sic]. Reliéf umístěný nad mříží je z patinové sádry.“ Finančně se počítalo s 2 500 Kčs na mříž a s 10 000 Kčs na reliéf. O autorovi ani zmínka. Přestože je v kalkulaci zachycena spolupráce s Českým fondem výtvarných umění Olomouc, archivace projektových dokumentů se, na rozdíl od pozdějšího ČFVU Dílo v 70. letech, zřejmě nevedla.

Reliéf z tvrzené sádry opatřený zlatou patinou zobrazuje stylizovanou ležící ženskou figuru s rukama založenými za hlavou, za níž se rýsuje sluneční kotouč s paprsky. Pokud jsme tento díl s jistou mírou nadsázky nazvali „Bruselská Žena sluncem oděná“, měla v názvu zaznít jak stylová příslušnost k celkovému kontextu pojetí interiéru v bruselském stylu, tak do jisté míry i obsahovost díla. „Žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou dvanácti hvězd kolem hlavy“ figurující ve Zjevení Janově (známějším jako Apokalypsa) byla už od pozdního středověku hojně zobrazována právě ve veřejném prostoru církevních svatyní. Zatímco tehdy šlo o Pannu Marii stojící v zářící mandorle na srpku měsíce, se složitou symbolikou a odkazující k nejrůznějším jinotajům, námi zkoumaná žena je v kontrastu s tím obrazem moderní socialistické společnosti, navozujícím pohodu slunění se po dobře odvedené práci. Nejistíme-li však název

plastiky, o jejím přesném významu se můžeme pouze dohadovat. Jde však o vcelku kvalitní dílo. Autor pracoval s výraznou stylizací a pro užití antického profilu musel být i poučen uměleckohistorickým vývojem umění. Rozšířené tvrzení, že by reliéf mohl vytvořit amatérský výtvarník, designér a muzikant Ota Roubal, spjatý s Malou Morávkou, při srovnání s Roubalovými dochovanými sochařskými realizacemi, např. v závodním klubu Metaz, n. p., v Malé Morávce (dnešní Ferrum Form, spol. s r. o.), rozhodně neobstojí. Roubal navíc své práce často signoval; že by tak významnou zakázku nepodepsal, je dosti nepravděpodobné. Většina autorů v Rýmařově dochovaných děl byla spjata s olomouckým prostředím, a to už od barokní sochařské tradice, nutno se pokusit hledat jej právě zde.

Když se nad budovu městského kina vznesla hrozba Mrštíkova bestie triumphans, zaměstnanci rýmařovského muzea interiéru ihned fotograficky zdokumentovali a začali vyjednávat o sejmutí a uložení reliéfu v muzeu. Naštěstí k bourání nedošlo a ona žena lenošící na slunci nadále zkrášluje prostředí veřejné kulturní budovy, pro kterou byla navržena. Až divadlo navštívíte, prohlédněte si reliéf zblízka a všimněte si jeho strukturální modelace, blízkící se informelním tendencím 60. let.

Úkol zjistit autorství reliéfu v kině stojí stále před námi, má-li někdo z vás vzpomínky na rekonstrukci či interiéru kina s reliéfem na fotografiích, přijďte se s nimi prosím podělit do muzea.

A ženy – věčnou to inspiraci umělců – ještě neopustíme. V příštím díle seriálu se totiž podíváme na další z nich, tentokrát na sídlišti Dukelská.

Mgr. Michal Vyhlídal, Městské muzeum Rýmařov

(Lit.: Kronika města Rýmařova z roku 1962; Kramerová, Daniela. Otevření cesty – světová výstava EXPO 58 v Bruselu. In: Platovská, Marie – Švácha, Rostislav. Dějiny českého výtvarného umění. VI/1. 1958–2000. Praha: Academia, 2007; Karous, Pavel (ed.). Větelci a volavky. Atlas výtvarného umění ve veřejném prostoru v Československu v období normalizace (1968–1989). Praha, 2015; Klvačová, M. – Rosová, R. Návrh na prohlášení za kulturní památku. Archiv Stavebního úřadu města Rýmařova, 2016; Rozhovory s Janou Cejnkovou a Petrem Laštuvkou. Poděkování Ing. Monice Holíčkové a Janě Šindlářové za laskavé a trpělivé hledání v archivu Stavebního úřadu Rýmařov.)

Soutěž

Historie užitečných pomocníků

V dubnovém vydání Rýmařovského horizontu č. 08/2018 jsme zahájili redakční soutěž, tentokrát pod názvem *Historie užitečných pomocníků*. V jednotlivých vydáních do konce kalendářního roku budeme uveřejňovat snímky předmětů vybraných ze sbírek Městského muzea Rýmařov, které sloužily našim předkům příležitostně nebo ke každo-

denní práci, mohli se s nimi setkat při návštěvě kostela či některého řemeslníka.

Úkolem soutěžících je určit, o jaký předmět jde, k čemu se používal, případně ze kterého období pochází.

Okopírované nebo vystřížené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky. Poslední soutěžní kupon č. 15

s fotografií vyjde v RH č. 23/2018 v pátek 14. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do uzávěrky prvního čísla příštího roku, tj. do 3. ledna 2019. Jména výherců budou uveřejněna v prvním lednovém vydání Rýmařovského horizontu 11. ledna 2019. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 3

Jméno a příjmení

Adresa

Telefon

Název předmětu, přibližné časové zařazení a účel:

Sport

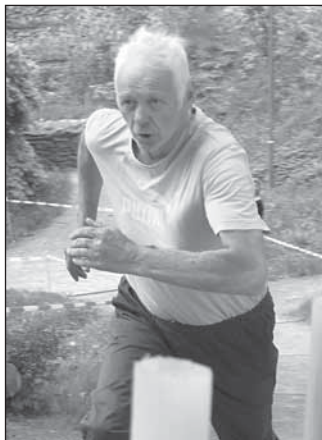
Rýmařováci zvítězili v Hášově běhu do vrchu

V sobotu 5. května se v Moravském Berouně konal jubilejní 20. ročník běhu do vrchu pod názvem Hášův běh. Zúčastnilo se ho dvě stě devět závodníků ve třinácti kategoriích včetně běžců ze sousedního Polska.

Príznačné motto *Vyběhni to, co jiní vycházejí...* je hnacím motorem závodníků po řadu let. Nejde přitom o lehkou trať. S délkou 190 metrů, převýšením 35 metrů a s šestnácti schody těsně před cílem u místní kaple se řadí k poměrně těžkým běžeckým tratím do vrchu. V letošním jubilejním ročníku byl dokonce překonán traťový rekord, a to poté, co Jakub Kozub (1993) zdolal trať v čase 00:36,30. Časový rekord byl překonán v osmi kategoriích.

Do regionálního závodu v běhu do vrchu se již několik let přihlašuje i účastník rýmařovských desetibojů Jaroslav Hofman. Společně s ním závodila další účastnice místního desetiboje Irena Ambrožová a její dcera Vendulka. Oba si v závodě vedli více než skvěle. Jaroslav Hofman zdolal trať v čase 01:14,00 a ve své kategorii do 70 let zvítězil, Irena Ambrožová dosáhla na trati času 01:03,19 a v kategorii nad 40 let rovněž vybojovala zlatou medaili. Její dcera Vendulka skončila v kategorii mladších žaček na dvanáctém místě.

„O Hášově běhu do vrchu jsem se dověděl až pět let poté, co byl zahájen, to bylo v roce 2003. Kamarád mě nalákal, věděl, že rád

Jaroslav Hofman zdolává poslední metry před cílem

běhám, tak mi jednou povídá: Nechtěl by sis vyběhnout u nás v Berouně schody? Tak jsem tam už v zimě, půl roku před závodem, jezdil a trénoval. Samotný závod bývá zpravidla první nebo druhou květnovou sobotu. A od té doby jsem tam jezdil, vyhrával a patnáctkrát stál na bedně. Letos jsem závod málem prošvihl, neznal jsem přesný termín,“ sdělil ke své účasti na Hášově běhu Jaroslav Hofman a na dotaz, zda poběží i příští rok, odpověděl jednoznačně: *„Jasně že přijdu.“*

Nejmladší závodnicí letošního běhu byla teprve roční Sofie Szentivanyiová a nejstarším závodníkem Josef Bubela (ročník 1945).

JiKo

Na stupních vítězů

Irena Ambrožová přebírá pohár a věcné ceny

Vítězný exhibiční běh s poháry

Fota: www.sportmb.com

Městská amatérská kuželkářská liga

Letošní ročník MAKL má za sebou jarní část soutěže. Od začátku února do konce dubna probíhaly na místní kuželně zápasy amatérských kuželkářů. Letos doznala soutěž menších úprav díky vstřícnosti vedení KK Jiskra Rýmařov, z. s. Soutěž hrají tříčlenná družstva na 60 hodů sdružených systémem každý s každým dvoukolově v 1. a 2. třídě, kde je dvanáct družstev, a 3. třída, kde je osm družstev, hraje tříkolově. To je za jarní část slušná porce 176 vzájemných zápasů rozdělených do 33 dnů.

Jak si vedou účastníci jednotlivých skupin? V 1. třídě dominuje družstvo Lamont ve složení Bedřich Štěpaník, Michal Schreiber a Petr Nenutil, které doposud neokusilo hořkost porážky. I celkový průměr 751 poražených kolků na zápas je výborný. Druhou příčku drží družstvo Erna ve složení František Grulich, Miroslav Raušer a Lenka Ociepková. Na třetí místo se v závěru vyhoupllo družstvo Stonožka ve složení Jaroslav Hofman, Emílie Dudová a Antonín Urbánek. V jednotlivcích je pořadí na prvních třech místech následující: Bedřich Štěpaník (prů-

Archivní foto družstva Lamont jako lídra soutěže MAKL 2018 s vedoucí Alenou Jurášovou

Foto: Rudolf Heisig

měr 259,9 kolků), Miroslav Raušer (256,8 kolků) a Marek Zoth (252,7 kolků). Nejlepší ženou ve skupině je v celkovém pořadí pátá Eva Schreiberová s výkonem 250 poražených kolků na zápas.

Ve 2. třídě uhájilo po jarní části první pozici družstvo Majami, kde se střídají hráči Milan Metelka, Marcel Daniel, Pavel Kopáček, Jan Janků a Michal Schreib. Druhé místo patří družstvu V.B.V. ve složení Přemysl Voráč, Břetislav Bednář, Petr Vašíček a náhradník Petr Andryšek. Třetí místo drží po jarní části RDěčko ve složení Kamil Furik, Libor Suchánek a Petr Kohoutek. Pořadí jednotlivců vede René Štefanišin s průměrem 242,8 kolků na zápas, druhý je Marcel Daniel s 240,4 kolků a třetí Pavel Dobiš s 238,3 kolků. Nejlepší žena je Jana Šindlářová s 230,5 kolků na zápas.

3. třídu tvoří z větší části družstva začínajících kuželkářů, a tak mezi nimi kralují tři družstva, která hrají soutěž déle. První je výkonnost-

ně vyrovnané družstvo Hasiči, kde se ve hře střídají Radmila Polášková, Libor Ptáček, Vladimír Pavla a Jaroslav Bálek. O dva body zpět je družstvo Mihory ve složení Markéta Míčková, Jan Horáček a Barbora Rydzyková. O bod méně pak získalo družstvo VOS ve složení Martin Ondra, Karolína Hřivová, Ladislav Slovák s náhradnicí Šárkou Kutovou. Zde vede soutěž jednotlivců Radmila Polášková s průměrem 227 kolků na zápas, druhý je Libor Ptáček s 224 kolků a třetí Markéta Míčková s 223,2 kolků.

V sobotu 12. května reprezentoval naši soutěž v kvalifikaci na mistrovství republiky neregistrovaných vítěz loňského ročníku MAKL. Družstvu Pipovci ve složení Eva Schreiberová, Nela Paulerová, Monika Bulavová a Miroslava Paulerová se v Ratíškovicích moc nedařilo, a tudíž do finále nepostoupilo.

Alena Jurášová, foto: Rudolf Heisig

Handicapovaní kuželkáři bojovali v Blansku

V sobotu 5. května naši tělesně postižení kuželkáři odjeli do Blanska, kde se konal další turnaj započítávaný do Českého poháru 2018. Na kuželkářských dráhách změřilo síly celkem osmadvacet hráčů z celé České republiky.

Hráči z Kuželkářského klubu Rýmařov odjížděli na turnaj v početném oslabení, pro nemoc tentokrát chyběl favorizovaný Zdeněk Dočkálek a Ivo Mrhal. I přes tento handicap se zbývajícím členům dařilo. V kategorii LP1 si vedl skvěle Jiří Polášek a se ziskem 416 bodů tuto ka-

tegorii vyhrál. Druhý skončil Oldřich Neuverth z Opavy (404 b.) a třetí domácí Petr Kumstát z Blanska (392 b.).

V kategorii TP stanuli na bedně dva naši hráči. Se ziskem 396 bodů vybojoval první místo Miroslav Grebenář a na třetí místo dosáhl Karel Malý (378 b.) Druhý skončil Lubomír Červinka z Opavy (383 b.).

Na další turnaj Českého poháru, který se koná 23. června, se naši hráči vydají do kuželkářské haly v Opavě. *JiKo, zdroj KK Jiskra Rýmařov*

Jiří Polášek, třetí zleva, bojuje na dráze

Fota: Petr Kumstát a Hana Vlčková

Vítězové kategorie LP1 – uprostřed Jiří Polášek

... s vámi to zvládneme

**SK JISKRA
RÝMAŘOV
1946**

**FC ODRA PETŘKOVICE
1936**

MSFL | SOBOTA | 19.5.2018 | 16:30

STADION: SK Jiskra Rýmařov, ul.8.května 42

Akce hradu Sovince

Slavnosti pánů ze Sovince 19.–20. května

Akce na počest rodu, který založil hrad Sovinec

Se šermířskými skupinami Memento mori a Bravo team Libora Olšana, půvabnými tanečnicemi Perchtami von Bladen a sokolníkem Ondrou se přeneseme do období gotiky a renesance. V sobotu večer se návštěvníci mohou těšit na rytířský turnaj nebo ohňovou show. Samozřejmostí budou prohlídky hradu s průvodcem nebo oblíbený Sovinecký rébus.

Kolotoč prima pohádek 26.–27. května

Den dětí na zakletém hradě

Akce pořádaná Špinavci je určena zejména dětem. Vystoupí jihočeské pohádkové divadlo Koňmo, těžkooděnci v plné zbroji Solutus a šermířská společnost Fuente Ovejuna. Nejmenším divákům bude vyprávět Pohádková babička. Návštěvníci si opět budou moci prohlédnout dravé ptáky v letu či si je vyfotit na rukavici.

Netradiční noční prohlídky 26. května

V sobotu od 20 hodin začnou speciální prohlídky hradu s průvodcem, zpestřené o různé scénky. Prohlídku je nutno si rezervovat prostřednictvím emailu sovinec@mubr.cz nebo na čísle 554 219 863.

Výstava: Příběh jedné fotografie – Muž s odhalenou hrudou 15. června – 22. srpna

Výstava fotografií Ladislava Bielika k výročí roku 1968

Slovenský fotograf **Ladislav Bielik** (1939–1984) proslul snímky z ulic Bratislavy, pořízenými v srpnu 1968 během prvních dnů interven-

ce států Varšavské smlouvy. Fotografie *Muž s odhalenou hrudí* byla v roce 1968 zařazena do výstavní kolekce World Press Photo a často je přirovnávána k fotografii *Tank Man*. Později byl snímek opakovaně vybrán do renomovaných souborů nejlepších fotografií 20. století. Výstava na Sovinci připomínající rok 1968 představí nejen tuto fotografii.

Výstava: Kurt Gebauer a Martina Klouzová – Niubo: 16. června – 30. září

Výstava významného českého sochaře a profesora VŠUP Kurta Gebauera a jeho studentky, malířky, restaurátorky a pedagožky Martiny Klouzové – Niubo.

Kurt Gebauer studoval na Střední škole uměleckých řemesel v Brně, Střední průmyslové škole kamenické a sochařské v Hořicích a na Akademii výtvarných umění v Praze. Jako sochař ve svobodném povolání pracuje od roku 1969. V roce 1990 byl jmenován docentem na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, v roce 1992 profesorem Ateliéru veškerého sochařství. Je členem Volného seskupení 12/15 Pozdě, ale přece, zakládajícím členem Nové skupiny a skupiny Wlastenci – přátelé Penklubu.

Martina Klouzová – Niubo studovala na Vysoké škole uměleckoprůmyslové a Akademii výtvarných umění v Praze. Od roku 1992 vystavuje obrazy, projekce, instalace a performance zabývající se prolínáním dvou světů, iluze a skutečností, venkova a města.

Myslivecké letní slavnosti: 16.–17. června

Návštěvníci uvidí ukázky myslivosti, kynologie, výcviku dravců atd. V sobotu večer myslivecká zábava s tombolou, v neděli v 11 hodin na horním hradě myslivecká mše.

Akce se pořádá ve spolupráci s mysliveckým sdružením Sovinec a Lesy ČR. Ve čtvrtek a pátek před víkendem proběhne na Sovinci doprovodný program pro školy zaměřený na myslivost a ochranu přírody ve spolupráci se spolkem Myslivost, z. s.

Užitečná informace

Musíte po sobě vymalovat?

Vše, co potřebujete vědět, když opouštíte nájemní byt

Předat byt zpět pronajímateli většinou neznamená jednoduše vrátit klíče. V jakém stavu, kdy a jak byste měli po skončení nájmu byt odevzdat? K čemu vám může posloužit předávací protokol a co se smlouvou o dodávkách elektřiny nebo plynu, jestliže je vedena na vás?

Kdy byste měli byt odevzdat zpět pronajímateli? Dostanete-li výpověď, pak v poslední den výpovědní doby. V případě podstatného porušování vašich povinností můžete dostat i výpověď bez výpovědní doby, pak musíte byt odevzdat do měsíce od skončení nájmu. Pokud ale jako nájemce napadnete výpověď u soudu, byt předat nemusíte. V takovém případě se totiž čeká na rozhodnutí soudu. „Byt se považuje za odevzdaný, pokud pronajímatel dostane od nájemce klíče a nic mu nebrání v přístupu do bytu a v jeho užívání. Klíče nemusíte předat přímo pronajímateli, stačí je například vhodit do poštovní schránky,“ vysvětluje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

K ochraně před nájemci, kteří „prásknou do bot“ a nechají za sebou často i dlhu, slouží

ustanovení občanského zákoníku, podle kterého nájem skončí, jestliže se nájemce chová tak, že nájem lze považovat bez jakýchkoli pochybností za skončený. Ovšem jak soudy, tak soudní exekutoři doporučují domáhat se i v takové situaci skončení nájmu soudní cestou a poté podat žalobu na vyklizení jako v ostatních případech, kdy se nájemce brání skončení výpovědi a odevzdání bytu.

Předání bytu je vhodné řešit dopředu v nájemní smlouvě. Ta může také ošetřovat to, jak nařídit úpravami v bytě provedenými nájemcem. „V praxi se často objevuje spor o to, jestli musí nájemce odevzdat čerstvě vymalovaný byt. Máte-li to napsáno ve smlouvě, nejde o nepřiměřené ustanovení, protože nájemce má malovat byt v rámci běžné údržby i během nájmu. Také ale záleží na délce nájemního vztahu. Čím delší doba, tím spíš platí povinnost byt vymalovat. Když jakožto nájemce vymalovat stěny bytu původní barvou,“ uvádí Lukáš Zelený. Pokud byste ale měli ve smlouvě uvedeno, že za nevymalování bytu musíte zaplatit částku překračující náklady na takové vymalování, šlo by o neplatné ustanovení, resp. o smluvní pokutu, a ty jsou ve smlouvách

o nájmu bytu zákonem výslovně zakázané.

Praktické je vyhotovit protokol o převzetí bytu i o jeho předání zpět pronajímateli. Součástí protokolů by měla být i fotodokumentace nebo videonahrávka zachycující stav bytu. Pomůže vám to snáze porovnat stav bytu na začátku a na konci nájmu. Nájemce by totiž – pokud není dohodnuto jinak – měl odevzdat byt ve stavu odpovídajícím běžnému opotřebení. „Pronajímatel má díky protokolům důkaz pro požadování případné náhrady škody, naopak nájemce se eventuálně může bránit, že je zdokumentováno, že závady v bytě existovaly již při jeho předání,“ podotýká Zelený. Pronajímatel může například požadovat opravu nábytku či podlahy zničené zvířetem nájemce. Protokol může také sloužit jako důkaz o tom, kdy byl nájem ukončen a o stavech energií ke dni předání bytu. Tyto údaje jsou důležité pro závěrečné vyúčtování, které může pronajímatel provést někdy i měsíce po odevzdání bytu v závislosti na termínech vyúčtování od dodavatelů energií a vody.

Pokud ukončujete nájem, budete muset řešit i smlouvu o dodávkách elektřiny nebo plynu, jestliže je vedena na vás. Smlouvu na dobu neurčitou můžete vypovědět, ovšem smlouvu na

d SPOTŘEBITELSKÁ
Test PORADNA 299 149 009
www.dtest.cz

dobu určitou si obvykle budete muset „vzít“ s sebou do nového odběrného místa. Alespoň pokud se nedomluvíte s pronajímatelem, že

v ní bude pokračovat nový uživatel bytu. „Stěhování jako důvod výpovědi smlouvy na dobu určitou uznávají jen někteří dodavatelé,

jiní budou požadovat za předčasně ukončení smlouvy pokutu,“ uzavírá Zelený.

Vanda Jarošová, dTest

Zvýšil váš dodavatel energií cenu? Můžete se zbavit nevýhodné smlouvy

V současné době ne jeden dodavatel zvyšuje ceny či jednostranně mění obchodní podmínky vůči se ke smlouvě o dodávce energií. To není jako příliš dobrá zpráva, ale na druhou stranu lze této situaci využít pro odstoupení od nevýhodné smlouvy. Pokud dodavatel neoznámí změnu zákazníkovi individuálně, čímž lhůta pro odstoupení tři měsíce od účinnosti změn. Změny ceníků či obchodních podmínek se proto vyplácí sledovat.

Pokud dodavatel zvýší neregulovanou cenu elektřiny či plynu, tedy tu část ceny energií, jejíž výši může ovlivnit, nebo změni jiné smluvní podmínky způsobem, s nímž nesouhlasíte, můžete od smlouvy odstoupit. To vyplývá z občanského zákoníku i energetického zákona. „Zvýšení cen či změny obchodních podmínek můžete využít za situace, kdy jste uzavřeli nevýhodnou smlouvu o dodávce energií na dobu určitou. Při odstoupení od smlouvy kvůli zvýšení cen či změně obchodních podmínek vůči vám totiž dodavatel nemůže uplatňovat žádné sankce,“ vysvětluje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

Lhůty pro odstoupení se liší v závislosti na způsobu, jakým dodavatel zákazníka o celé věci informuje. Pokud vám dodavatel změnu náležitě oznámí, máte právo odstoupit od smlouvy bez uvedení důvodu do tří měsíců od data zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. Jestliže vám naopak dodavatel oznámí změny náležitým způso-

bem, tedy nejpozději 30 dní před jejich účinností, přičemž vás současně poučí o vašem právu na odstoupení od smlouvy, můžete odstoupit od smlouvy nejpozději desátý den přede dnem účinnosti změny.

A jak vypadá náležité oznámení změny? Energetický regulační úřad již dříve řekl, že změna musí být zákazníkovi oznámena individuálně a musí být prokazatelné, že mu oznámení došlo. Nestačí tedy například informaci o změně zveřejnit na webových stránkách či vyvěsit v provozovně dodavatele. „Dodavatel musí oznámení zákazníkovi doručit, typicky prostřednictvím pošty, e-mailem nebo sms. Jinak se nebude k oznámení přihlížet a zákazník bude mít právo odstoupit od smlouvy ve lhůtě tři měsíců od účinnosti změny,“ uvádí Lukáš Zelený.

Někteří dodavatelé mění ceníky či obchodní podmínky tak, že jsou platné pro všechny jejich smlouvy o dodávce elektřiny či plynu, případně pro jednotlivé produktové řady. Jiní dodavatelé novelizují ceníky či obchodní podmínky pro smlouvy uzavřené v různých obdobích zvlášť. Ke stejnému okamžiku tak mohou pro různé skupiny zá-

kazníků platit různé podmínky. Je proto na místě si zjistit, jaké ceníky a obchodní podmínky pro vás aktuálně platí. „Platnost a změny jednotlivých dokumentů byste měli ideálně kontrolovat každé tři měsíce, abyste eventuálně stihli od smlouvy v případě změny odstoupit,“ doporučuje Zelený.

Pokud hledáte nového dodavatele elektřiny či plynu, můžete využít nezávaznou nabídku v rámci aukce energií pořádané spotřebitelskou organizací dTest. Stačí vyplnit registrační formulář na stránce www.ChciVyhodnejšiEnergie.cz a dozvíte se, kolik můžete ušetřit. Kalkulace je nezávazná a zdarma.

Vanda Jarošová, dTest

d test SPOTŘEBITELSKÁ PORADNA 299 149 009 www.dtest.cz

Nabízím

- kartáčování dřeva do rustikálního vzhledu
- výrobu a prodej řeziva včetně hoblování
- prodej zahradnické mulčovací štěrky
- prodej a dovoz palivového dřeva - odkorů

Přijmu

- vyučené zedníky, tesaře a stolaře
- obsluhu stolařských strojů
- zámečnicka
- pilaře na pásovou pilu Pezzolato
- pomocníky do dřevovýroby

Ing. Karel Krajsa,
Zahradní 491, Břidličná

602 719 381
krajsakarel@seznam.cz

Víkendový kurz kreslení Tužka I.

Myslíte si, že neumíte kreslit?

Za dva dny budete schopni nakreslit portrét a nejen ten!

Tvůrčí kurz kreslení pomocí pravé mozkové hemisféry rozvíjí přirozené schopnosti každého z nás.

Objevíte v sobě skryté možnosti založené na intuici a tvořivosti.

KRESLIT UMÍ ÚPLNĚ KAŽDÝ!!!

KDY: 2. –3. 6. 2018 od 9:30 do 17:30

KDE: Středisko volného času Rýmařov

CENA: za dvoudenní kurz včetně pomůcek 2200 Kč

Rezervace nutná do 30. 5. 2018

Hana Jurenková, tel: 724 150 842,

e-mail: hanajurenkova@seznam.cz

www.sebepoznani-shankou.webnode.cz

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>. Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 10. 5. 2018. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Redakce: Mgr. Jiří Konečný, Mgr. Zdenka Přikrylová. Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Vlastimil Baran. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz, <http://svcrymarov.cz/horizont.php>. Vyšlo dne: 18. 5. 2018. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 24. 5. 2018. Další číslo vyjde 1. 6. 2018. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. ISSN 1214-4517. Cena 15 Kč

PROVÁDÍME

- **Kanalizační přípojky**
- **Vodovodní přípojky**
- **Elektro přípojky**
- **Elektroinstalační práce**

Kontakt:

*Pokorný Pavel, Opavská 18, 795 01 Rýmařov
Mobil: 608 830 881
E-mail: pokornypavel2@seznam.cz*

Hana Jurenková

terapeut a průvodce osobním rozvojem

Pomáhám nalézt řešení ve všech oblastech lidského života (zdraví, vztahy, práce, finance...)

pomocí kineziologie, regrese, imaginace, rozboru karmických kódů...

Jsem lektorkou kurzů a prožitkových seminářů.

Akce převážně ve Středisku volného času Rýmařov, ale i v jiných městech.

Telefon: 724 150 842, e-mail: hanajurenkova@seznam.cz
Stříbrné Hory 37

www.sebepoznani-shankou.webnode.cz

Zajímavosti z přírody

Ovocnické rozhledy

Slivoň švestka (*Prunus domestica* L.) pochází z oblasti Kavkazu, kde se samovolně křížila trnka (*Prunus spinosa* L.) s myrobalánem třešňovým (*Prunus cerasifera* Ehrh). Existují však i zástupci jiných botanických druhů (např. *Prunus salicina*), pěstovaných především v Asii či Americe.

Do střední Evropy se kvalitní odrůdy slivoní dostávaly již od středověku z oblasti Balkánu. Nejvíce se u nás rozšířily za vlády Karla IV., dlouholetou selekcí následně vznikly současné typy „Domácí švestky“, jež mají regionálně rozdílné názvy. Říká se jim „trnky“, „karlata“, „kadlátky“ apod. Neliší se výrazně od podobných forem pěstovaných v Německu, Rakousku, Maďarsku, na Slovensku či v balkánských zemích. Nej kvalitnější typy pravých švestek vznikly nejspíše na území Itálie, odkud se rozšířily po Evropě pod označením „Vlašky“.

Pěstování slivoní má v Česku dlouhou tradici. Na počátku 20. století byly suverénně nejpěstovanějším ovocným druhem. První významnější pokles jejich pěstování nastal po arktické zimě roku 1929 a též zimě roku 1956. Ve druhé polovině 20. století dílo zkázy dokonalo téměř celoplošné rozšíření virového onemocnění šarky švestek, ke kterému je nejpěstovanější odrůda Domácí velkoplodá velmi vnímavá. Stromy citlivých odrůd zasažené touto chorobou chřadnou, ovoce často z velké části opadá ještě před uzráním a stromy postupně odcházejí. Precizní výživa může stav trochu vylepšit, ale nikoliv jedince uzdravit. Jediným možným řešením je nákup bezvirózního materiálu a jeho pěstování v odlehklých, šarkou nezamořených oblastech (např. v odlehklých jesenických oblastech) nebo výsadba odrůd tolerantních či rezistentních šarce.

13) Domácí velkoplodá

(Bystrická, Karlátky, Vengerka, Požegača, Hauszwetschke...)

Původ: prapůvodní odrůda vzniklá selekcí lokálních typů pravých švestek.

Strom: lze pěstovat i neroubovaný – pravokořený z odkopků. V mladém věku tvoří koruny pyramidální, později kulovité.

Plodnost: brzká, velká, pravidelná. Jde o samosprašnou odrůdu.

Požadavky: je dobře mrazuodolná, raně zrající typy lze s úspěchem pěstovat i na horách.

Plod: menší velikosti (15–25 g), typicky švestkovitě protáhlý, slupka tmavě fialovomodrá se světle modrým ojněním, dužnina bývá žlutozelená až žlutá, velmi pevná, středně šťavnatá, chuť sladce naviňulá, aromatická, vynikající. Dozrívá zpravidla ve druhé až třetí dekadě září.

Špatné vlastnosti: mimořádná citlivost k šarce – v zamořeném prostředí není prakticky uspokojivě pěstovatelná.

Dobré vlastnosti: nedostižná chuť, univerzální využití plodů (povidla, sušení, přímý konzum, skladování, pálenky...), snadné množení odkopky, samosprašnost, plasticita, velké množství lokálních typů – Kouřimská, Hamanova, Dušičková, Muškátová, Čistecská raná...

Dimitrij Tyč ml.

(Zdroje: Vávra, M. a kol. *Malá pomologie III – Švestky a třešně*. SZN, 1965, s. 94; Blažek, J. – Knejžel, V. *Pěstujeme slivoně*. Brázda, 2014, s. 35; Jan, Tomáš. *Peckoviny*. Baštan, 2011, s. 119; foto: internetowyogrod.pl/sliwa/1013-sliwa-wegierka-dabrowicka.html.)

Vliv člověka na lesy v historické a současné době

Počátky lidského působení na život a vývoj lesa spadají sice již do starší a hlavně do střední doby kamenné, tyto vlivy byly však nepatrné a nemají pro les praktický význam. Pračlověk a předvěký člověk byl především potulným lovcem a rybářem. Většího významu nabývá lidský nápor na les v mladší době kamenné (neolitu), kdy se rozvíjí zemědělská činnost, která podmiňuje změny v životě člověka. Zatímco jako lovec byl nucen měnit svá sídliště, neoli-

tický zemědělec zřizuje stálá bydliště. Asi 5000 let př. n. l. se usazuje v Polabí, Poohří a podél řeky Moravy od Břeclavi k Olomouci. Vyhýbal se však močálovitým územím a budoval svá sídliště v sušší lesostepní oblasti v nejbližším okolí vodních toků. Zde se tehdy nacházely i rozsáhlejší bezlesé okrsky. Ty byly osídlovány nejdříve, neboť primitivní nástroje byly ke klučení lesů nedostatečné.

Nicméně prazemědělci provozovali především pastevnictví, a aby své pastviny rozšířili, pomáhali si zakládáním lesních požárů. Protože však sídliště nebylo mnoho a ani hustota osídlení nebyla velká, drží si lesy téměř absolutní převahu až do 11. století. Zprávy Caesara a Tacita líčí střední Evropu jako drsné hornaté území s neproniknutelnými hvozdy. Ještě v prvních stoletích našeho letopočtu pokrývaly pralesy okrajová pohoří a tvořily s nimi přirozenou hradbu. Jen jižní Morava a jižní Slovensko byly otevřeny lidskému přílivu.

Začátkem 12. století začíná intenzivní pronikání člověka do rozsáhlých lesů. Odlesněny jsou jen nejteplejší oblasti, bezlesí činí asi 20 %. Ve 13. století se do Čech a na Moravu šíří německá kolonizace, která byla dílem panovnického rodu Přemyslovců. To s sebou přineslo další potřebu rozšiřovat zemědělskou půdu, ovšem na úkor lesa. O zakládání obcí na lesu odňatých půdách svědčí i jejich názvy, např. Ždár nebo Mýto. Druhá kolonizační vlna přišla od východu a byla nazvána valašskou. Začala ve 14. století v Marmaroši, po dvě století ovlivňovala osídlení Slovenska a nakonec se v Beskydech setkává s místní kolonizací pasekářskou.

Během kolonizačního období bylo mýcení lesa nezbytnou podmínkou hospodářského rozvoje. Odlesňování dosáhlo místy takového rozsahu, že se v době panování Karla IV. poprvé objevuje zákonná snaha lesy chránit. Skončením kolonizace německé a valašsko-pasekářské byla během 17. století v podstatě také ukončena kolonizace lesní půdy. Vliv lesní pastvy na rozlohu lesa a také na jeho složení je však možno pozorovat dodnes. Právo pastvy poskytovala šlechta poddaným jako odměnu za různé práce a úsluhy. Avšak již v 15. století se objevuje snaha pastvu omezit nebo jí úplně zabránit, podnět nájemcem šlechty o honbu v lesích. Lze shrnout, že ukončení kolonizací znamená v našem státě ustálení poměru mezi lesem a bezlesím, což platí především pro země historické.

Odlesňování a přeměna lesní půdy na půdu zemědělskou, sídliště či jiná zařízení nejsou však jedinými zásahy do života lesa. Druhým projevem lidského vlivu je zasahování do složení lesních porostů. Je to zásah ještě pronikavější, trvající dodnes. Jeho následky lze vidět všude. Potřeba dříví a pastevnictví jsou hlavní činitele, které již v době feudalismu působily změny v zastoupení dřevin v našich lesích. Vliv kácení na složení lesa v raném feudalismu nebyl ještě zásadní, protože území bylo řídko osídleno. Teprve rozvoj kolonizace, vzrůst měst a nových osad přinesly zvýšené požadavky na těžbu dřeva. To se stalo důležitou surovinou coby palivo, základní stavební hmota, materiál pro výrobu nábytku a většiny zařízení a nástrojů. Hodně dřeva spotřebovaly vznikající lihovary a pivovary, sklárny, papírny, hutě aj. Buk a jedle ustupují smrku, který získává stále větší převahu, a tak na konci feudálního období není stav lesů právě utěšený. Dřevo stojí v popředí hospodářských zájmů v celé Evropě. Nastává nouze o dříví a hledají se cesty, jak krizi vyřešit. Nastupující kapitalistický řád s sebou přináší další nápor na les. Majitelé lesů začínají pěstovat dřeviny, které poskytují nejvyšší výdělek – smrk a borovice. To však vede ke znehodnocení lesní půdy. Teoretickým základem lesního hospodářství není biologie, tedy respekt k faktu, že les je živé společenstvo ovlivňované ve vývoji přírodními činiteli, ale matematika. Pěstování lesa se tak zvrhlo v plantážnictví smrku, aniž bylo dbáno na biologické požadavky této dřeviny. Borovice, zpočátku hojně vysazovaná, brzy ustupuje, když se její pěstitelé během prvních dvaceti let dočkali mnoha zklamání. O pěstování buku není zájem, protože jako palivo je nahrazován uhlím, a tak smrk rychle nabývá vedoucího postavení v kulturních lesích, neboť jeho pěstování je poměrně snadné.

Jaká byla situace lesů v Jeseníkách, potažmo na Rýmařovsku? Po ústupu ledovce (zhruba před 10 tisíci lety) se začalo zvolna oteplovat, čímž byl umožněn postupný návrat lesa. V preboreálu (před 8300–7700 lety) pokryla krajinu březoborová tajga, v níž významné místo zaujala také líska. Začala vznikat rašeliniště. V následujícím boreálu (7700–6000) dostává podnebí pevninský ráz, bory s lískou stoupají do hor, objevuje se smrk a les nahrazuje tajgu. Teprve atlantík (6000–3000) s vyššími teplotami než dnes a srážkami oceánského klimatu umožňuje rozvoj rozsáhlých smíšených lesů s převládajícími bučinami. V horách je hojný smrk. Početnější jsou také dub, jilm, javor, jasan, lípa, habr, v jihovýchodním podhůří také modřín, který se zde vyvinul v tzv. jesenický ekotyp, vysoce ceněný pro svou

kvalitu. (Na jeho ochranu se zbytky původních lesů bylo zřízeno několik rezervací.). Subboreál přináší rozmach bučin a jedlí, v horách smrku, zatímco smíšené doubravy ustupují a se subatlantikem přichází ochlazení a podstatné zvlhčení, v němž nabývají převahu bukojedlové lesy, a dotváří se dnešní klima.

Už předtím zemědělci obsadili dolní a střední Moravu, Jeseníky ale neovlivnili. Až na konci doby bronzové (1900–750 př. n. l.) sem začali přicházet hledači kovů. Hvozdy přestávají být liduprázdné a moravská krajina se natrvalo mění. Dále se zvyšuje hustota obyvatel, dochází k částečnému odlesnění nižších poloh, a to až k podhůří Jeseníků. Vytváří se obdělávaná půda, dobytkařství si vynucuje rozsáhlé plochy luk a pastvin. Odhaduje se, že za působení halštatské kultury na jižních svazích Nížkého Jeseníku již neexistoval souvislý prales. Ani Slované později neprojevovali zájem o vyšší polohy (nad 400–500 m), a tak zůstává jesenická příroda oblastí hlubokých hvozdu.

Velké plochy lesů nebyly v raném středověku (10.–13. století) žádnou vzácností v celé západní a střední Evropě. Dlouho se udržoval stabilní prostor obdělávané půdy. Avšak v průběhu 14. století nápadně vzrostl počet obyvatel a s vytvořením českého státu začala systematická kolonizace podhůří i hor. Lesy tvořila řada dodnes běžných druhů dřevin, jež u nás podle nálezů potvrdil archeobotanik dr. Emanuel Opravil. Šlo o původní smíšený les, vystupující do vyšších poloh (1200 m i výše), v němž se uplatňoval především buk, jedle a smrk s klenem. V lesích Rýmařovska rostl jasan, bříza, javory, vrby, topol, jilm horský, líska a místy i tis. Kromě jiných.

Ve 14. století lesy ještě pokrývaly většinu našeho regionu. V 15. století se však začaly měnit přírodní poměry, neboť stoleté odlesňování ve prospěch zemědělské půdy přineslo nezamýšlené důsledky. Kroniky zaznamenaly četné povodně a lesní kalamity v krajině, jež se začala otevírat silným větřům, ba i sesuvy půdy. Také hutní a báňská činnost ovlivňovala lesní porosty stále více. Dřevo zůstávalo po celý středověk nejvýznamnějším materiálem ve všech oblastech života člověka. Podle Opravila zavinil vysoký objem neomezeného kácení v 15.–16. století značnou likvidaci původních porostů a v mnoha krajích zbylo na konci středověku méně lesních ploch, než je jich dnes. Jesenický les však nadále zůstával dominantní součástí regionu.

Následující období poznamenaly války. Nemale plochy lesních porostů vykácely armády k vojenským účelům. Ačkoli nechyběli vrchnostenská úředníci, dozor nad lesy byl značně oslaben a dřeva pak bylo třeba na obnovu zpusťovaných, neustále vypalovaných domů, celých vsí, městeček i vzdálených měst. Janovickému ani sovineckému panství nelze upřít, že v 16.–18. století byla péče o lesy příkladná, přesto byl na janovickém panství zaznamenán úbytek lesních porostů a veduta Rýmařova z roku 1693 zobrazuje krajinu kolem města již bezlesou. Navíc pastvinářství začalo pronikat do hor, resp. na hole, čímž byla horní hranice lesa snížena až o 100 metrů.

Situace se začala měnit teprve v 18. století po příchodu Harrachů na Rýmařovsko. Roku 1743 konstatovala komise při vizitaci, že provoz moráveckých železáren zcela zničil okolní lesy. Avšak řada nařízení, jež následovala, měla ještě daleko ke skutečně účinné ochraně lesních ploch, včetně Tereziánského lesního řádu, zavedeného roku 1754. Obecně vzato se na našem území změnila krajina ze starší lesnaté se sídelními enklávami v rozsáhlý sídelní prostor s enklávami lesními, což odpovídá i dnešnímu stavu. A tak můžeme konstatovat, že historická plocha lesů na Rýmařovsku se i přes snahy o péči značně zmenšila ve prospěch zemědělské půdy (asi 60 % rozlohy regionu), zatímco souvislejší lesy vyplňují jen členitější terén a zaujímají přibližně 20 % území.

Další kapitolou je tzv. „vylepšování“ přírody vysazováním nepůvodních druhů (např. kleče) s odůvodněním, že tady chybí. Rozhodně nechybí, protože se prostě nevyvinula. Dříve se však k přírodě přistupovalo bez znalosti ekologie a přirozených zákonů evoluce, jejímž výsledkem je taková biodiverzita, jaká je na daném území možná. Ani kamzík tady nechyběl, přesto byl dovezen a vysazen, zrovna tak muflon, daněk a jiná zvěř. Dobrý úmysl ještě neznamená správný úmysl. Dnes už platí mezinárodní směrnice proti vysazování nepůvodních druhů zvěře i rostlin. V minulosti již bylo přistoupeno k částečné likvidaci kleče. Je otázka, proč ne k úplné – působí jako pěst na oko. Naprostý konec lesní pastvy a snížení stavů lesní zvěře od 19. stole-

tí vedly ke zlepšení situace dřevin a pomohly zvláště mladým kulturám. Avšak smrkové monokultury, kterými se chybně nahrazoval přirozený smíšený les už od 1. poloviny 19. století, se ukázaly zásadní chybou nejen na Rýmařovsku. Další chybou pak byla výsadba smrků jiné provenience. Postupem času byly původní dřeviny, vzniklé dlouhodobým přirozeným výběrem a po mnoho generací se přizpůsobující podmínkám prostředí, vytlačeny a nahrazeny cizími sortami, které málokdy vyhovovaly danému stanovišti.

Z asi čtyřiceti druhů domácích dřevin se jen devět prosadilo jako vůdčí, tj. určující charakter lesních společenstev či formací: buk, dub, bříza, olše, habr, jasan, smrk, borovice, jedle. Přitom ale člověk svými zásahy některé druhy upřednostnil, jiné potlačil.

Péče o zachování lesních porostů nabrala na sklonku 20. století jiný směr. Lesy byly uznány (už dříve) jako neobyčejně významný faktor tvorby klimatu, kvality vzduchu a rezervoár vody. Přesto se nejen proti názorům na preferenci smíšených porostů a nijak osamělým varováním dřívějších osvícenců (Hoffmannů, Harrachů v 17.–19. století) nebo pozdějších odborníků ve 20. století (např. Zdeňka Mráčka) i nadále vysazovaly smrkové či borové monokultury, jež napomáhaly rozšiřování škůdců a dalších kalamit. Doplátili jsme na to všichni, nejen lesníci.

Smíšený les (buk, jasan, smrk, modřín) je optimální porostní směsí, která zaručuje vysokou produkci kvalitního dřeva a udržuje půdu v úrodném stavu (PP Sovinecko, 650 m, 11. 4. 2018).

Tento způsob hospodaření trvá s obměnami dodnes, neboť v hospodářském lese jde o výnos, nikoliv o les přirozený nebo tomuto stavu blízký. Do vývoje lesa to přineslo velké změny, jeho biologickým požadavkům většinou velmi nepříznivé. Holoseče zničily vnitřní prostředí lesa, vyrovnané lesní mikroklima se změnilo v drsné podnebí holin, podléhající prudkým výkyvům teplot a počasí, a zhoršil se stav lesní půdy. Porost není dostatečně odolný vůči větrným či hmyzím kalamitám. Člověk za 200 let úplně změnil tvářnost lesa.

Smrková plantáž: otevřená stěna stejnověkové smrkové monokultury jen čeká na vpád silného větru, pokud nebude dřív odtěžena. Lépe by se sem hodil smíšený les – jedle, modřín, buk, javor (mlčč i klen), bříza. Strálecký les poblíž lyžařské chaty (600 m, 6. 4. 2018).

Holina vzniklá po vytěžení smrků napadených kůrovcem. Skáceny musely být i stromy o průměru 0,5 m (Rýmařov, 1 km SZ od Holého vrchu, 670 m, 5. 4. 2018).

Z původních listnatých a smíšených společenstev zůstalo dnes již jen torzo. Smrk, jehož přirozené stanoviště je až v nejvyšších horských polohách, byl uměle rozšířen do poloh středních (600–900 m), a dokonce i do pahorkatin a nížin. Poměr jehličnatých, listnatých a smíšených porostů tak dál nepříznivě ovlivňuje celé lesní hospodářství. Už však existují plány, jak zdravotní stav našich lesů zlepšit a jak obnovit poměr různých dřevin, aby se alespoň blížil stavu původnímu, a to i vzhledem k nadmořské výšce.

V časopise Vesmír č. 10/2009 čteme v článku prof. Ing. Viléma Podrázského o lesnictví: „V každém případě stojí náš obor na rozcestí – je nutno obhájit právo na život v neustále se měnících požadavcích ostatních sektorů. Lze obhájit racionální využívání přírodních obnovitelných zdrojů, jsou-li plněny všechny ostatní funkce lesa v krajině. (...) Stejně tak se při současných tlacích může lesnictví dostat na scestí – být redukováno na obor plnící dodávky dřeva návazným odvětvím...“ na článek reagují V. Krečmer a B. Vinš ve Vesmíru č. 2/2011. Zájemcům doporučuji přečíst si oba texty.

Současná stanoviska odborníků však neznamují konečné řešení. Problém je široký a spočívá nejen v ekonomických tlacích na přírodu jako takovou. Nelze jinak než hledat kompromis mezi požadavky člověka a přírodou, která mu vůbec umožňuje život. Jde o to, aby člověk nechtěl víc, než může dostat, aby jazýček vah neustále nepřikláněl k sobě s tím, že jinak to nejde. Pak by bylo ztraceno nejen lesnictví, ale celá naše civilizace. Jakou cenu by mělo studovat přírodní zákonitosti prostřednictvím vědních oborů včetně lesnictví, kdyby všechno toto vědění nakonec mělo podlehnout vidině zisku?

Fota a text: Miloš Zatloukal (Zdroje: Mráček, Zdeněk. Les. Praha: Orbis, 1959; Karel, Jiří. Příběh lesů a lidí Rýmařovska. Občanské sdružení Stránské v Moravské expedici, 2008.)

Také v pásu lesa o něco severněji musely být smrků na několika místech vytěženy. Stojící stromy jsou modříny (700 m, 5. 4. 2018).

Městské divadlo Rýmařov
MALÁ SCÉNA
komorní představení

MIRKO ŠTIEBER
**UDĚLEJ MI DÍTĚ,
PROSÍM!**

Hrají: BARBORA NIEDOBOVÁ, PAVEL KONŠTACKÝ

PREMIÉRA: **31. 5. 2018**

REPRÍZA: 5. 6. a 13. 6. 2018 vždy v 19:00

MĚSTSKÉ DIVADLO Rýmařov
malá scéna

Předprodej v IC Rýmařov nebo na místě v pokladně divadla.

vstupné: **100 Kč**

MĚSTSKÉ DIVADLO Rýmařov

Petr Spálený
& Apollo Band

Městské divadlo Rýmařov
24.5. v 19:00 vstupné: 300 Kč

Předprodej v IC Rýmařov nebo na místě v pokladně divadla.

STIHL

Akční slevy až 3.900 Kč

„Tak určitě!“

57 modelů zahradní techniky
v prodejní akci od 29. 3. do 30. 6. 2018.

Markéta Slaměňíková - STIHL
Malá Morávka 213
tel.: 723 912 274, 554 273 209
Po-Pá 8:00-12:00 13:00-16:30

ALINVEST

Srdečně Vás a Vaše rodiny zveme na akci společnosti AL INVEST Břidličná, a.s.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Hlavní brána společnosti se veřejnosti otevře v sobotu 26. května v 8.30 hod. Prohlídky budou probíhat do 12.30 hod, poslední vstup do areálu bude možný v 11.30 hod.

Svou účastí na akci vyjadřujete souhlas s použitím pořízené fotodokumentace, popř. videozáznamu.

Jak ubránit svou nemovitost před krádeží?

V posledních letech se i u nás rozmohl nežádoucí jev – krádeže nemovitostí. Těm, kteří se s touto informací ještě nesetkali nebo se domnívají, že se jich toto nebezpečí netýká, doporučujeme přečíst si tento článek. Když se zloděj vloupá do bytu a odcizí cenné věci, pravděpodobně to majitel záhy odhalí a ihned to řeší. Krádež nemovitosti je kvůli neinformovanosti vlastníka odhalena často příliš pozdě. Přijít o svůj mnohdy největší nebo jediný majetek je snazší, než by si většina z nás uměla představit. Naštěstí existují relativně snadné způsoby, jak svoji nemovitost ochránit před sofistikovanými poberty. Možnosti řešení jsou dvě, z nichž jedno je takzvaně „za hubičku“.

Jak to funguje?

Způsobů, jak dokáže podvodník vynechat z prodeje nemovitosti samotného vlastníka, je několik. „Někdo se může vydávat za vás a bude chtít vaši nemovitost prodat, aniž byste o tom věděli. Zfalšuje vše. Kupní smlouvy, podpis i občanský průkaz. Poté nechá na poště za pár korun přeměřovat korespondenci, kamkoli bude chtít. A přestože vám katastr zašle dopis o tom, že prodáváte nemovitost, k vám se tato informace nedostane.“

Jak si tedy svou nemovitost pohlídat?

Včasné odhalení krádeže může majitel podpořit sledováním katastru nemovitostí. Protože se na prevenci často zapomíná, byla zřízena služba Sledování změn. „Službu sledování změn údajů o nemovitostech poskytuje Český úřad zeměměřický a katastrální podle § 55 odst. 6 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), osobám, které mají věcné právo k dotčeným nemovitostem nebo účastníkům řízení o takovém právu. Služba bude uživatele automaticky informovat o tom, že došlo u sledované nemovitosti ke změně v katastru nemovitostí,“ popisuje službu ČÚZK na svých webových stránkách.

Zřízení služby Sledování změn může majitel nemovitosti učinit přes internetovou aplikaci www.cuzk.cz nebo osobně navštívit katastrální úřad. Informace o změnách jsou zasílány dle žádosti uživatele datovou schránkou, e-mailem nebo SMS. Za aktivování služby se platí jednorázový poplatek 200 Kč a vztahuje se až na 20 nemovitostí. Dále již služba zákazníka nic nestojí a je NAVŽDY, tedy pokud jich nemá 21 a víc, kdy každá další stojí 10 Kč/rok.

Další možností ochrany je služba www.katastr365.cz, která je možná spojená s vyššími poplatky, nicméně i s dalšími doplňkovými službami, jako jsou třeba advokáti zdarma.

Boj proti kriminalitě spojené s nemovitostí je složitý. Proto by měli vlastníci svůj majetek chránit. Výše jednorázového, respektive měsíčního či tříletého poplatku za službu, která majiteli v případě podvodu podá včasnou zprávu, je jistě zanedbatelná oproti hodnotě jeho nemovitosti.

Budeme potěšeni, budou-li Vám tyto informace užitečné.

V případě potřeby jsme pro Vás jen tak daleko, jak daleko to máte ke svému telefonu či počítači, případně do naší kanceláře.

E-mail: bruntal@rksting.cz; tel.: +420 554 230 060; Revoluční 9–11, Bruntál 792 01

Realitní a investiční skupina

STING

#Každá nemovitost je pro nás výzvou...

Lékárna Avion

Rýmařov, Nám. Míru 3

Vaše rodinná lékárna

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

SLEVA až 100 Kč
Z DOPLATKU NA LÉKY*

A PŘI NÁKUPU VYBRANÉHO SORTIMENTU
VOLNÉHO PRODEJE NAD 500 Kč

*Sleva z doplatku je poskytována ve formě neuplatnění maximální obchodní přírůžky a vztahuje se na léky hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění

- ✓ U nás dostanete to co máte předepsáno (nezaměňujeme)
- ✓ 20% sleva na antikoncepci
- ✓ Věrnostní bodový systém
- ✓ Dovoz inkontinenčních pomůcek na území Rýmařovska zdarma
- ✓ Inzulíny bez doplatku

AKČNÍ PRODUKTY

Moje Lékárna Panthenol sprej 10% 150 ml

Ochlazuje a zklidňuje pokožku a poskytuje úlevu po slunění.

Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~139 Kč~~

Akční cena:

89 Kč

Beta karoten Galmed 12000 I.U. 100+20 zdarma

Antioxidant, který napomáhá k ochraně organismu před působením volných radikálů, doplněk stravy.

Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~139 Kč~~

Akční cena:

99 Kč

NEJEZDĚTE DO BRUNTÁLU! ŠETŘÍME VÁM PENÍZE A ČAS

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

 facebook.com/Lékárna Avion

15 LET KVALITNÍ PÉČE O VAŠE ZDRAVÍ